KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 93 — 1927 Federated Pressin jäsen Perjantaina, elok. 12 p:nä — Friday, Aug. 12 Member The Federated Press XI Vuosik. — Vol. XI

SACCON JA VANZETTIN TELOITUSTA KUITENKIN LYKÄTTY

Kuvernööri Fuller ottanut huomioonsa puolustuskomitean lakimiehen, Hillin, vetoomuksen

SACCO ON KYLMÄNÄ KUIN JÄÄ

Boston, Mass., elok. 10. — Eilen illalla ilmeni toiveita uuteen kuulusteluun Saccolle ja Vanzettille, kun kuvernööri Fuller ilmoitti, että hän on "ottanut harkinnan alaiseksi" puolustuskomitean lakimiehen, Arthur D. Hillin vetoomuksen, kuolemantuomion peruuttamisesta. Salaman aikaan ilmoitettiin, että kuvernöörin toimeenpanevan neuvoston varsinainen kokous, joka oli aiottu pitää torstaina, onkin pidetty jo tänään. Uuden kuulustelun yhteydessä kuvernööri tulee toimimaan ja neuvottelemaan yhdessä neuvostonsa kanssa. Neuvoston kokouksen jouduttamista pidetään merkkinä siitä, että uuden kuulustelun myöntäminen tulee saamaan huolellisen harkinnan.

Pyövelin tuoli odottanut uhreja

Boston, elok. 10. — Charlestownin valtiovankilan sähkötuoli oli laitettu valmiiseen kuntoon teloitusta varten. Kiinnitysremmit oli öljytty ja sähköjohdot kirkastettu antamaan viimeisen "tervehdyksen" kahdelle kuolemaantuomitulle, joiden nimet ovat tulleet tunnetuksi ympäri maailman.

Sacco ei allekirjoita vetoomusta

Boston, elok. 10. — Nicola Sacco kieltäytyi tänään allekirjoittamasta vetoomusta habeas corpus lakia varten, jota puolustuslakimies pyysi hänen tekemään valtiovankilassa tänään. Kun Sacco näki vetoomuskaavakkeen, tuli hän suuttuneeksi ja lausui: "Minut on pidetty ristiinnaulittuna viimeiset seitsemän vuotta. Minulla ei ole heidän kanssaan enää mitään tekemistä." Vanzetti sensijaan allekirjoitti vetoomuksen.

Teloitus lykätty taas 12 päiväksi

Boston, elok. 11. — Juuri vähää ennen määrättyä teloitusaikaa, saapui tieto, että kuvernööri Fuller on suostunut siirtämään Saccon ja Vanzettin teloituksen tämän kuun 22 päiväksi. Kuvernöörin komitea on hyväksynyt kuvernöörin myöntämän lykkäyksen, koska "me tunsimme, että vaikuttamassa oli siveellisiä, joskaan ei laillisia tekijöitä", sanoo komitean jäsen Fraser.

Sacco on edelleen syömälakossa, ollen se häneltä jo 26 vuorokausi, kun hän viimeksi nautti ruokaa. Vanzetti haluaa elää vain nähdäkseen siskonsa. Saccon vaimo kaatui pyörtyneenä kadulle, kun hän oli tullut tiedon saamaan lykkäyksestä, kun hän oli viimeksi tullut ... ja lisäys ... jäähyväiset.

Suuri joukko avioliittoon kyllästyneitä

Odottavat 3 kk. ajan Renossa ja sitten eroavat

Reno, Nevada, elok. 10. — Paljon avioeroa haluavia miehiä ja naisia on odotellut uuden avioliittolain voimaan astumista, joka myöntää oikeuden avioeroon jokaiselle, joka on asunut kolme kuukautta Renon kaupungissa. Viime istunnossaan lainlaatijakunta hyväksyi tämän uuden lain, sillä se on sen jälkeen ollut yleiikeuden tarkistettavana. Nyt on uusi laki lopullisesti tullut hyväksytyksi ja Renon avioeroalueelle on alkanut virtaamaan suuret joukot sellaisia miehiä ja naisia, jotka pian haluavat saada lailliset eron aviokumppanistaan.

Kun Renossa on aikaisemmin ollut noin 800 asukasta, on siellä nyt jo 1,500 "kyllästynyttä" odottamassa sen onnellisen hetken koittamista, että ovat vapaat entisestä ystävästään.

Nevadan valtio on se "luvattu maa", jossa kaikki avioelämään kyllästyneet saavat sieluilleen rauhan.

— Useiden yliopistojen oppilaita Englannista, saapuu suorittamaan elonkorjuuta Canadassa. Kuinkahan monta näistä työn "hakijoista" mahtanee olla työläisten lapsia? Lieneekö yhtään!

Onko Kiinan vallankumousliike uhattu

IMPERIALISTIEN KÄTYRIN SANOTAAN VOITTAVAN. — PETTURI KAI-SHEK HAAVOITTUNUT.

Shanghai, elok. 10. — Virallisessa tiedonannossa sanotaan, että pohjoisen armeijan joukot ovat nopeasti lähestymässä Shanghaita. Päällikkö Shian-Kai-Shekin sanotaan haavoittuneen ja että hän on perääntynyt Chinkiang'iin asti, joka on 125 mailia Shanghaista.

Lontoo, elok. 10. — Morning Postin edustaja tiedottaa, että hyvin luultavasti pohjoinen armeija valtaa takaisin Shanghain, jonka se viime keväänä menetti, ennen kuin Kai-Shek teki petoksen. — Nyt petturi menettää valloittamansa alueen.

Englantilaisia siirtolaisia New Brunswickiin

3,000 perhettä tuodaan lähimpänä aikana

Ottawa. — Englannin, Canadan ja New Brunswickin hallituksien yhteisestä toimenpiteestä on laaditty suunnitelma, viimemainitun maakunnan asuttamiseksi englantilaisilla siirtolaisilla. Sopimuksen mukaan tuodaan ensimäisen kuuden kuukauden aikana, alkaen ensi maaliskuun 1 päivästä, ainakin 500 perhettä. Sikäli kuin heidän sijoittamisessaan onnistutaan, tuodaan 2500 perhettä lisää.

Omituisimpana ilmiönä tässä suunnitelmassa on se, että Canadan hallituksen agentit tulevat Englannissa tarkkaan valitsemaan ne perheet, jotka New Brunswickiin tuodaan maata viljelemään. Toimenpiteen tarkoituksena on tietysti poliittiset kannustukset. Nähtävästi halutaan saada 100% isänmaallisia ja vanhoillisia asukkaita, joihin ei pysty kumouksellisten oppien siemen.

Sopiihan sitä tuotakin parannuskeinoa porvariston koettaa. Mutta emme voi sanoa että se tepsii.

LISÄÄ VANGITSEMISIA BEETONISSA

Beeton, Ont. — Täällä on toimitettu tähän mennessä kaikkiaan yhdeksän henkilön vangitseminen, joiden kaikki ovat osallisia ympäristössä tapahtuneihin karjan, y. m. tavaran varkauksiin. Eräät pidätetyistä on laskettu takauksella vapaaksi, vaihdellen takaussummat $2,000 — 8,000. Kaikki nämä ovat tunnettuja Hodgesin onnellisesta taistelusta rosvoa vastaan.

MRS. THERRIEN MURHA HÄMÄRÄN PEITOSSA

Espanola, elok. 10. — Maakuntahallitus on luvannut $500 palkinnon, jos joku voi saada selville Mrs. Therrierin murhaajan. Toukok. 18 pv. löydettiin mainittu henkilö murhattuna, hänen ruumiinsa uiskenneltua Spanish Riverissä. Tämä tapahtui kahdeksan päivää sen jälkeen, kun hän oli poistunut kotoaan. Mrs. T. oli 32 vuotias ja viiden lapsen äiti.

Kun ruumis löydettiin, oli hänellä päällä vain alusvaatteet ja päässä ammottava haava. Syylliseksi murhaan epäiltiin valamiehistön kuusi jäsentä, Mrs. T:n luona seitsemän vuotta asunut ruokamiestä, mutta seitsemäs lautakunnan jäsen oli eri mieltä ja miestä ei ole vangittu.

KAPITALISTIT HARJOITTANEET TULLIROSVOUSTA

Tullivirasto vaatii $105,000, kolmelta eri firmalta

Sherbrooke, Que. — Tullivirasto on antanut määräyksen syytteen nostamisesta kolmea, Rock Islandissa, Que., toimivaa kauppaliikettä vastaan, jotka tiedettävästi ovat kavaltaneet tullia suuressa laajuudessa. Perittävä summa tekee vähintäin $105,000. Syytteen alaiset liikkeet ovat kieltäytyneet antamasta mitään liikettä koskevia asiapapereita viranomaisten tarkastettavaksi vuosilta 1924, 1925, ja 1926. Kun on kyseessä noin pitkä aika, on hyvin luultavaa, että kapitalistien liikkeiden tullikavallukset kolmen vuoden ajalta tekevät paljoa suuremman erän. Mutta niitä voidaan nyt vain sakottaa pienellä erällä, kun kaikki asiakirjat ei ole saatavissa todistusvälineiksi.

Päivän havaintoja

Johdonmukaisena seurauksena laivastokonferenssin päättymisestä, ilmeni poliittiselle taivaalle Ranskan hallituksen uhkaus välien rikkomisesta Neuvostoliiton kanssa. Kun otamme huomioon myöskin nykyhetken suunnat, mitä Moskovan diplomaattien taholta on viime aikoina laustuttu mahdollisesta sodanvaarasta imperialistien taholta, voidaan verrattain helposti vetää johtopäätökset. Porvarihallitukset, valmistautuessaan hyökkäämään, koettavat levittää etukäteen mahdollisimman paljon sellaista propagandaa, että Neuvostoliitto on syypää kaikkeen, mitä erimielisyydet ovat saaneet alkunsa.

Nyt kun Kiinan kansallinen vallankumousliike on alkanut rakoilemaan, eikä enää esiinny niin uhkaavana imperialisteille, kuin aikaisemmin, alkaa heidän mahtinsa heti ilmetä mitä jyrkimmässä muodossa. Neuvostoliitto on luonnollisesti ensimäisenä vihan kohteena. Mutta samaan aikaan havaitsemme, että niinoitustyötä suoritetaan hyvin toimeliaasti myöskin työväestön keskuudessa porvarillisissa maissa. Englannin lakkovastaisen lain hyväksyminen on yksi sellaisia ennakkotoimenpiteitä. Sitä apunaan käyttäen ryhtyy porvaristo organisoimaan skääppiunioita ja särkemään entisiä, voimakkaita ammattiliittoja. Kaikki nämä tapahtumat yhdistyvät kiinteästi toisiinsa. Niiden kautta porvaristo pyrkii heikentämään työväen voimia ja lujittamaan omiaan.

On mielenkiintoista odottaa, mille kannalle tulee Englannin ammattiliittojen kongressi asettumaan. Kaksi viimeistä kokousta ovat olleet toisilleen vastakohtia. V. 1925 kongressi oli verrattain radikaalinen pyrkien mm. Neuvostoliiton työläisten kanssa yhteistoimintaan. Sensijaan viime vuoden kongressi laahusti vanhoillisten johtajien perässä, kykenemättömänä edes tuomitsemaan suurlakon kavaltajia.

Canadan työväenliikkeelle tulee olemaan varsin suuresta merkityksestä se, millä tavalla asiat kehittyvät emämaassa, Englannissa. Tämän maan työväenliike on valtavassa määrässä omaksunut itseensä, ja omaksuu vastakin, Englannin työväenliikkeen menettelytapoja. Jos siellä alkaa nousukausi, voidaan jossain määrin sama otaksua täälläkin. Mutta tämä ei tietysti tapahdu kirjaimellisesti ja automaattisesti. Toiminnan elvyttämisessä tulisi Canadan ammattiunioissa kyetä nousemaan kaikkialla korkeammalle tasolle. Työmaiden unioiden kautta olisi saatava tuo takaisin taipuvat, jotka ovat, että jokaisen työssä olevan työläisen kuuluttava unioon. Nämä olisivat kiireellisimpiä tehtäviä.

Canadan Kommunistipuolueen vetoomus, aineellisen avun kokoamisesta puolueelle, on yksi päivän tärkeimpiä kysymyksiä. Puolueen kautta me voimme saada kumouksellisen työväen äänen kuuluville tässä maassa. Silloin kun puolueen lujittaminen ja rakentaminen tapahtuu työväen omilla voimilla, tunnemme että se on meitä lähellä ja taistelee kanssamme. Tämän työn kautta voimme odottaa jäsenmäärän kasvua ja puolueen luottamuksen lisääntymistä laajojen työväenjoukkojen keskuudessa.

Kiinalaisten verinäytelmä Vancouverissa

KOLME MIESTÄ KAATUNUT KUULIEN LÄVITSEMÄNÄ. SYYNÄ POLIITTISET ERIMIELISYYDET.

Vancouver, elok. 9. — Poliittiset erimielisyydet täällä olevien kiinalaisten johtohenkilöiden keskuudessa johtivat eilen kolmen miehen kuolemaan. Surmansa saaneet ovat: Louie Man Ha, kiinalaisen päivälehden toimittaja ja liikkeen presidentti, Wong Park, lehden latoja ja avustaja, sekä eräs Wong Suey Sang.

Arvellaan, että hiljattain tapahtunut hajaannus kiinalaisten kansallisessa liitossa, on ollut johtavana tekijänä välien kärjistymiseen. Sang oli saapunut lehdentoimistoon ja ilmoittanut haluavansa tavata toimittajaa. Jonkun ajan kuluttua kuultiin Sangin ja Ha'n välillä kiivasta keskustelua, jota seurasi laukausten vaihto. Nähtävästi molemmat miehet ovat yhtaikaa ampuneet toisiaan kuolettavasti. Ja kun Park, kuultuaan ammunnan, yritti juosta pakoon, ehti hänkin saamaan Sangin revolverista selkäänsä kuulan, joka surmasi hänet.

Murhenäytelmän todistajina oli eräitä muita lehden palveluksessa olleita henkilöitä. Kerrotaan, että ne aineiset, jotka olivat lehden kontrollissa, siis myöskin Man Ha, ovat Hankowin kommunistien kannattajia, kun taas vastustajat ovat petturi Chian Kai Shekin kannattajia. Tässäkin tapauksessa petturi ryhtyi murhaamaan kumouksellisia aineksia, joskin hän itsekin kaatui.

Kommunistit voittaneet kunnallisvaaleissa Puolassa

Tanskalainen toverilehti "Arbejder Bladet" kertoo, että kunnallisvaalien tulos Lodzin läänellä sijaitsevassa Zgiergin kutomoteollisuuskeskuksessa oli seuraava:

Kommunistit	2,290	ä.
Oikeistoblokki	2,100	"
Puolalainen sosdem puol.	950	"
Saksalainen sosdem puol.	600	"

Kommunistien vaalivoitto on sitäkin huomattavampi, kun heidän listansa aluksi selitettiin kielletyksi ja heidän täytyi toimia mitä ankarimman vainon alaisena.

Viime aikoina ovat kommunistien voimat Puolassa lisääntyneet noin 200 prosentilla.

Kapitalisteilla on keinoja

Saksalaisia patentteja yritetty varastaa Englantiin

Hoechst, Saksa elok. 10. — Saksan väritrustin kolme työläistä on vangittu, aikeesta salakuljettaa värien valmistus salaisuuksia englantilaisille kapitalisteille. Salapoliisit ovat löytäneet miesten sukista valmiiksi kirjoitetut värien valmistuksen salaisuudet. Myöskin väitetään löydetyn valmiiksi kirjoitettu sopimus, jolla salaisuudet myydään 900,000 kultamarkan hinnasta, mihet veivät lentokoneella Englantiin. Otetaan Englannin kansalaisiksi ja luvataan pysyvä työpaikka.

Kulta virtaa New Yorkiin

New York, elok. 10. — Kaksi miljoonaa dollaria kultatankoina, saapui tänne höyrylaiva Ambridgella, Hollannista. Tämä sanotaan olevan suurin määrä kultaa, mitä amerikalainen laiva on koskaan kuljettanut. Panssariautot ja aseistettu vartiosto oli vastaanottamassa tätä kapitalistien epäjumalaa.

VALKOPYÖVELIEN TEOT VIROSSA

Taaskin ammuttu eräs kommunistipuolueen johtaja

Tallinna. — Yksi kommunisti tapettiin, poliisien tehdessä hyökkäyksen paikalliseen kommunistipuolueen salaiseen virastoon. Poliisit väittävät saaneensa selville asiakirjoja, joiden perusteella arvellaan voitavan suorittaa toisiakin vangitsemisia.

Murhatun kommunistin, jonka nimeä ei mainita, selitetään olevan yhden Viron kommunistipuolueen johtavimpia toimitsijoita, joka pääsi pakenemaan Venäjälle, Tallinnan kapinan jälkeen, v. 1924.

SANOO TARVITTAVAN 25,000 TYÖLÄISTÄ

Ottawa. — Hallituksen työnvälitystoimiston päällikkö on antanut sellaisen tiedon, että tänä vuonna tarvitaan ainakin 25,000 lisää elonkorjaajia lännellä. Tämä työvoiman määrä aiotaan saada siirtymään idästä aavikkomaakuntiin.

NUORET KAKSOSET MATKUSTELEMASSA

Cherbourg, Ranska. — Tänne saapui Cunard linjan laivalla, Caronialla, kolmen ja puolen vuoden vanhat tshekko-slovakialaiset kaksoset. He olivat lähteneet matkalle Pragista Quebeciin, mutta kun heillä ei ollut ketään vastaanottajaa, ei näitä nuoria siirtolaisia laskettu maihin Canadassa. Kaksoset lähetettiin takaisin Englantiin. Mutta sielläkin viranomaiset kieltäytyivät laskemasta heitä maihin. Vihdoin laivan kapteeni jätti heidät orpokodin huostaan, lähetettäväksi takaisin kotimaahansa.

Tulvat uudistuvat Yhdysvalloissa

Arkansasin valtiossa jo 60,000 eekkeriä veden alla

Fort Smith, Ark., elok. 9. — Ankarat sateet pitkin Arkansas joen laaksoa ovat nostattaneet joen veden tavattoman korkealle. Asiantuntijain lausunnon mukaan nousee vesi ainakin 22 jalkaa, ollen jo eilen yli 21 jalkaa korkealla. Vesi on jo ehtinyt särkeä useita patoja ja syöksynyt pelloille, noin 60,000 eekkerin alueella.

Newmark, N. J. elok. 9. — Ankarat myrskyt ovat tuottaneet täällä suurta tuhoa. Kolme asuntoa oli pyörremyrsky nostanut perustuksiltaan ja salama iskenyt tulen moniin rakennuksiin. Vahingot arvioidaan nousevan yli $100,000. Ihmishenkiä ei kuitenkaan ole tuhoutunut.

Lisää viinakauppoja pohjois-Ontarioon

Cobalt, elok. 10. — Hallituksen viinakauppa tullaan avaamaan New Liskeardissa, Haileyburissa ja Cobaltissa niin pian, kun huoneustot on saatu tarpeelliseen käyttökuntoon. Iroquois Falls'illa avataan kauppa näinä päivinä, mutta sensijaan Kirkland Lakelle ei voitane viinakauppaa avata, ennen kuin eräiseen yhtyy muutos kaivosalue kohtaan. Englehart mahdollisesti myös saa viinakaupan lähiaikoina, kertoo hallituksen edustaja.

MAANJÄRISTYKSEN TUOTTAMA TUHO 50,000 IHMISHENKEÄ

Peking, elok. 10. — Viralliset tiedot toukokuun 23 pv. tapahtuneesta maanjäristyksestä, Kiinan sisämaassa, toteavat että ihmishenkien hukka oli yhteensä 50,000. Aikaisemmin arveltiin tuhoutuneen kaikkiaan noin 100,000 ihmistä. Arvellaan, että maanjäristys tapahtui 20,000 neliömailia käsittävällä alueella.

HISSIN KÄYTTÄJÄ SAANUT SURMANSA

Montreal. — Hissin kuljettaja, Ville Lasalle, ei saanut hissiä pysähtymään, ollessaan laskeutumassa Cassidy rakennuksen ylemmistä kerroksista alas, erään nuoren pojan kanssa. Tullessaan ensimäisen lattian kohdalle, hän työnsi pojan hissistä, yrittäen itse hypätä myöskin pois, mutta jalka luiskahti ja hän joutui hissin ja kynnyksen väliin, saaden heti surmansa.

PORVARILLINEN KANSANVALTA PELKKÄ IRVIKUVA CANADASSA

Seitsemän työläistoveria vangittu Torontossa, Amerikan konsulaatin edustalla

VANGITUISTA KAKSI NAISTA

Toronto, elok. 10. — Kun nuorten työläisten edustajat veivät vastalauseensa Saccon-Vanzettin puolesta täällä olevaan Amerikan konsulaattiin, vangittiin tämä seitsemän työläistä käsittävä lähetystö. Vangituttujen joukossa ovat: Kommunistisen Nuorisoliiton sihteeri, Oscar Ryan, Suomalaisen Järjestön sihteeri, A. T. Hill, Kommunistipuolueen järjestäjä, Michael Buhay, J. W. Esselwein ja Trevor Maguire. Näiden ohella vangittiin myös kaksi naista, mutta heidän nimiään ei mainita.

Kaikki yllämainitut vangittiin siitä syystä, että he ovat kantaneet lippuja, joissa on ollut voimalauseina: "Vapauttakaa Sacco ja Vanzetti", "Saccon ja Vanzettin ei saa kuolla", "Lopettakaa tämä laillinen murhaaminen". Muodollisesti syytetään nimeltä mainittuja tovereita "sopimattomasta esiintymisestä Yonge kadulla". Pidätettyjä naishenkilöitä vastaan ei ole vielä nostettu syytettä, mutta heidät on pidätetty lisäkuulustelua varten.

Toinenkin työläisten lähetystö toimessa

Hiljattain pidetyn joukko-kokouksen valitsema edustajisto, johon kuuluivat: puoluesihteeri, J. MacDonald, Työläisnaisten Liiton sihteeri, Flor. Custance, puolueen puhuja, A. E. Smith, Workerin toimittaja, M. Spector ja puolueen järjestäjä, T. Buck, veivät Amerikan konsulivirastoon kokouksessa hyväksytyn vastalauseen, kuvernööri Fullerin päätöksen johdosta. Kun pääkonsuli, Sauer, ei itse ollut saapuvilla, ei varakonsuli ensin luvannut ottaa vastaan vastalausetta. Mutta tov. MacDonald oli lausunut, että: "Meillä on täysi oikeus lähettää asiakirja suoraan kuvernööri Fullerille, jos me vaan hamamme." Silloin varakonsuli otti asiakirjan, mutta lausui, että hän voi sen ainoastaan vastaan, mutta ei voi lähettää sitä perille ennen kun konsuli antaa luvan.

Päätöslauselmassa tuomitaan kuvernööri Fullerin ja tuomari Thayerin menettely ja vaaditaan Saccon ja Vanzettin vapauttamista. Lähetystön mukana seurasi suuri joukko työläisiä konsulaatin edustalle, kantaen lippuja, joissa oli erinäisiä voimalauseita.

(Sähkösanoma Vapaudelle)

Toronto, elok. 11. — Täkäläisessä poliisioikeudessa sakotettiin viittä eilen vangittua kommunistia, $50 jokaista kohden, sekä kulut. Ainoana syynä näillä tovereille oli se, että he kantoivat lippuja, joissa tuomittiin porvariston koeumurha.

BENSIININ VALMISTAMINEN KIVIHIILESTÄ

Standard Oil Co. ostaa patentteja Saksasta

Berlin, elok. 9. — Eilen päätettiin sopimus Standard Oil Co. edustajan, Teagelin ja suuren saksalaisen "IG" väriteollisuusyhtiön välillä, viimemainitun hallussa olleen patentin luovuttamisesta S. O. Co:lle. Kysymyksessä on patentti, jonka avulla voidaan valmistaa bensiiniä kivihiilestä. Tämän kautta voidaan suuresti poistaa juoksevan polttoaineen puutetta ja toisaalta polttoaineen hinnan alentaa bensiinin hinta viidelläkymmenellä prosentilla.

NUORI POIKA PELASTANUT TYTÖN

Brocville, elok. 8. — Ollessaan uimassa St. Lawrence joessa, noin 100 jaardin päässä rannasta, Miss Nellie Evard oli vaarassa hukkua, ellei hän apuun olisi ehtinyt kerran veden alle. Tämän huomasi rannalla oleva 10-vuotias poika, Bobbie Collins. Hän hyppäsi täysissä pukimissa veteen, sukelsi ja sai kiinni Miss Evardista ja kuljetti hänet rantaan. Mutta samalla pelastajakin oli jo niin uuvuksissa, että rantaan päästyä oli aivan tainnoksissa.

Jos kaikki osaisivat uida noin hyvin, olisi hukkumistapauksia paljon vähemmän.

Neuvostoliiton ja Itävallan välit kiristyvät

JOHTUU VENÄLÄISTEN KAUPPAEDUSTAJIEN VANGITSEMISESTA JA HEIDÄN KARKOITTAMISESTA.

Wieni. — Neuvosto-Venäjän Wienissä oleva kauppaedustajisto on ilmoittanut Itävallan hallitukselle, että Neuvostohallitus on aikeissa kutsua pois koko Wienissä olevan kauppaedustajiston sen johdosta, että Itävallan hallitus on vanginnut ja karkoittanut kaksi venäläistä kauppaedustajaa.

Edustajat Lenght ja Rapparment saapuivat Wieniin joku päivä ennen taisteluita, tarkoituksella solmia kauppasopimuksia useiden itäisten valtakunnallisten firmojen kanssa. Heidät vangittiin, syytettyinä osanotosta taisteluihin. Poliisilaitos väittää kummankin edustajan saapuneen maahan vain kommunistien asialle. Poliisit ovat seuranneet heidän jälkiään muutaman päivän ennemmin, ja väittivät heidän olleen yhteydessä Itävallan kommunistien kanssa.

Itävallan vanhoilliset ainekset vaativat kaikkien neuvostohallituksen edustajien ja kommunistien karkoittamista ja selittävät, että kauppa Venäjän kanssa ei ole sen arvoinen, että sitä kannattaisi ylläpitää.

Fordin uusia autoja kokeillaan

New York, elok. 10. — Vasta nyt on saapunut ensimäiset yksityiskohtaiset tiedot Fordin automobiilien uusista malleista, jotka niin paljon ovat herättäneet mystillisiä arveluja. Useita uusia vaunuja on nyt koeteltu ja sanotaan niissä olevan neljän pyörän jarrut, "geari"-vaihto tullut entisen "clutch"-vaihdon tilalle ja radiaatorit ovat samat kuin Lincoln malleissa. Uuden auton suurin nopeus tulee olemaan 65 mailia tunnissa.

Kuten tunnettua, täytyi Fordin lopettaa entisten mallien rakentaminen, kun ne eivät enää tehneet markkinoilla kauppaansa. Kalliimmat vaunut ovat vallanneet maailman markkinat.

Kommunistijahti Amerikassa

Neljä työläistä vangittu — Asuntoja nuuskittu

Los Angeles, Cal. — Tarkoituksella estää kommunistisen kirjallisuuden ja lentolehtisten levittämisen tässä kaupungissa, viranomaiset ovat toimeenpanevat sarjan kotietsintöjä, vangiten kolme miestä ja yhden naisen, syytettyinä valtion syndikalismilain rikkomisesta. Vangitsemisien ohella takavarikoittiin kirjallisuutta ja useita tuhansia Sacco-Vanzettin puolustusta selostavia lentolehtisiä.

Viranomaisten kynsiin joutui ensimäiseksi J. Simmons, jonka selitetään toimivan kommunistipuolueen organiseeraajana Californiassa, sekä Anti-Imperialist Liiton puhujana.

Toisessa paikassa vangittiin Sam. Globerman ja M. Bruce.

Kolmannessa paikassa, eräässä haalissa, vangittiin yksi nainen, jonka nimeä ei mainita ja takavarikoitiin useita tuhansia lentolehtisiä, joissa protesteerataan Sacco-Vanzettin kuolemantuomiota vastaan ja joita oli aiottu levittää kaupungissa. — Työmies.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, Ilmestyy Sudburyssa, Ont., maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina.

Toimittajat:
S. G. NEIL. T. N. CARLSON. R. PEHKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Monday, Wednesday and Friday.

TILAUSHINNAT:
Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $2.60 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten, joilla on takaukset.

General advertising rates 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Maanantain lehteen aiottujen ilmotusten pitää olla konttorissa lauantaina, keskiviikon lehteen tiistaina ja perjantain lehteen torstaina kello 12 päivällä.

Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne Street. Puhelin 1038.

Vapauden toimitus: Liberty Building, 33 Lorne Street. Puhelin 536W.

Postiosote: Box 69, Sudbury, Ontario, Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.
J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Lakonrikkoja Baldwin Canadassa

Canadan orjamainen säädyllinen siirtomaalaismielinen joukko on pukenut itsensä korkeilla silkkihatuilla ja hännystakeilla, kirjottaa kommunistipuolueen pää-äänenkannattaja. Valokuvissa nähdään tätä joukkoa tuhansittain jonottamassa, odottaen tilaisuutta Walesin prinssin kättelemiseen. Rikkaiden loiseläjä-tyttäret, parhaisiin pariisilaisiin vaatteisiinsa puettuina, ovat kaikki hehkuvin rinnoin odottamassa mahdollista hyväilyä meidän «charlestonia» tanssivalta kruununprinssiltämme, jolla on tummat renkaat silmien alla. Kuninkaallinen kauppamatkustaja on kerran jälleen luonamme.

Ja hänen kanssaan Baldwin, jonka nimen miljoonat brittiläiset työläismiehet ja -naiset kiroavat — Baldwin, joka on tullut Suurbritannian työväenliikkeen sortamisen tunnusmerkiksi. Tuo petkuttaja, joka pitää edustajahuoneessa puheita, rukoillen «Anna meille rauha aikanamme, herra» ja kokoaa valtion kaikki voimat kaivosmiesten ja muitten työläisten palkkojen alentamiseksi. Baldwin on se mies, joka ennen järjestynyttä työväestöä vastaan tehtyä hyökkäystä lausui kaivostyöläisille, että kaikkien työläisten palkkojen täytyy laskea. Baldwin on esittänyt ja ajanut läpi ammattiliittovastaisen lain, mikä riistää ammattiliitoilta oikeuden jäsentensä verottamiseen poliittisia tarkotuksia varten, oikeuden julistaa myötätuntoisuuslakkoja ja oikeuden julistaa mitään todella tehokkaita lakkoja.

Tämä on Baldwin. Tämä on se mies, joka julkeaa canadalaisissa puheissaan kehua brittiläistä työväenluokkaa «hyväksi joukoksi miehiä, jotka olisivat täysin tyytyväisiä ilman pienen vähemmistön väitettyä juonittelua». «Herra Baldwin valitti sitä tosiasiaa, että ollaan taipuvaisia .... kuvaamaan työtätekevät luokat vallankumouksellisiksi, rettelöitä hakeviksi ja halukkaammiksi rettelöimiseen kuin työntekoon» (Toronto Globe, elokuun 4 p:nä). Hänellä on otsaa sanoa näin jälkeen suuren yleislakon, jossa miljoonat laskivat käsistään työkalut tukeakseen kaivostyöläisiä, joitten palkkoja hän oli alentanut.

Mitä ajattelevat Baldwinista brittiläiset työläismiehet ja -naiset? Muistelkaa sitä vastaanottoa, minkä hän sai Cymissä, kun hän oli niin häikäilemätön, että meni «ottamaan osaa» mainitussa paikassa tapahtuneen suuren kaivosonnettomuuden uhrien omaisten ja toverien suruun. Työläiset, joitten sydämet olivat pakahtumaisillaan sen johdosta, kun muistivat mitä he olivat kärsineet Baldwinin hallituksen käsissä, antoivat hänen kuulla kunniansa ja ajoivat ivahuudoin pois kylästä. Jospa vain Canadan rautatietyöläiset olisivat yhtä luokkatietoisia kuin nuo Walesin kaivostyöläiset, niin Baldwinin täytyisi hankkia aristokraattisten karvajalkojensa canadalaiset vastikkeet kuljettamaan itseään paikasta toiseen.

Baldwin on Suurbritannian hiilikaivosten omistajien asiamies. Hän on kapitalisti ja mitä taantumuksellisimman hallituksen pää. Baldwin on myös väärentäjien hallituksen pää — hallituksen, joka tuli valtaan väärennetyn «Sinovjevin kirjeen» avulla.

Baldwin, kauniiden rauhansanojen mies, on työväestöä vihaavan ja sotaa valmistelevan hallituksen pää. Baldwinin hallitus on ollut mitä taipumattomin vastustaessaan Kiinan kansaa taistelussaan itsenäisyydestä. Baldwinin hallitus on sekaantunut Kiinan asioihin kahdellakymmenellätuhannella brittiläisellä sotilaalla ja lukemattomilla sotalaivoilla samassa tarkotuksessa kuin hänen sakkinsa sekaantui Venäjän vallankumoukseen — palauttaakseen valkokaartit ennalleen, pönkittääkseen taantumusta, pitääkseen maanomistajat omaisuutensa herroina ja kapitalistit ja imperialistit edelleen tehtaitten isäntinä ja heidän riisto-oikeutensa koskemattomina.

Tänään on Baldwinin hallitus syypää suuren imperialististen valtojen yhtymän järjestämiseen Neuvostoliittoa vastaan suunniteltua sotilaallista hyökkäystä varten. Brittiläinen valtakunta on rappeutumistilassa. Mikään ei ole sen varmempaa kuin Suurbritannian kapitalistisen teollisuuden lasku. Miksi on Baldwin täällä? Siksi kun brittiläinen valtakunta on rappeutumassa, siksi kun brittiläinen kapitalismi on laskukaudessa, siksi kun maailman sorretut kansat, kuten kiinalaiset ja egyptiläiset, ovat kapinassa, siksi kun brittiläinen työväestö on käymässä vallankumouksellisemmaksi — ja siksi kun brittiläinen imperialistinen hallitseva luokka tarvitsee kipeästi tukea, tukea Kiinan vallankumousta vastaan, tukea Suurbritannian työväenliikettä vastaan, tukea Neuvostoliiton ärsyttämiseen. Baldwin tietää, että alusmaissa on valtakunnasta eroamiseen tähtääviä taipumuksia yhtä hyvin kuin orjuutetuimmissa siirtomaissakin, ja hän on rakkaan prinssin kanssa täällä harjottamassa propagandaa, heittämässä ruutia ihmisten silmille, valehtelemassa tilanteesta Suurbritanniassa ja vetämässä Canadaa brittiläisiin sotasuunnitelmiin.

On merkityksellistä, että Baldwin ja kruununprinssi ovat täällä nyt juuri kun Geneven neuvottelut laivastollisesta yliherruudesta merillä brittiläisen ja amerikalaisen imperialismin välillä lepäävät raunioina. Baldwin on tullut Canadaan maailmansodan kolmantenatoista vuosipäivänä. Toinen maailmansota on tulossa ja Canada täytyy saada mukaan.

Kukaan luokkatietoinen työläinen ei tule osallistumaan tähän hurraamiseen Baldwinille ja Walesin prinssille. Ken «työväenjohtaja» tahansa, joka ottaa osaa Baldwinille tai Walesin prinssille järjestettyihin vastaanottotilaisuuksiin, on työväenluokan pettäjä.

Maailmansodan kolmastoista vuosipäivä ja seuraava sota

Elokuun neljäntenä päivänä tuli kuluneeksi kolmetoista vuotta maailmansodan alkamisesta. Elokuussa vuonna 1914 kärsi maailman työväenliike yhden pahimmista iskuistaan, kun toinen kansainvälinen hajosi ja sen johtajat liittyivät sotivien maitten imperialistisiin hallituksiin. Ennen vuotta 1914 näkivät vallankumoukselliset sosialistit selvästi maailmansodan tulon ja Stuttgartissa ja Baselissa pitämissään kongresseissa oli toinen kansainvälinen, hyväksymällä sellaisten kuin Lenin ja Luxemburgin laatimat päätöslauselmat ottanut tehtäväkseen joukkojen kokoamisen ja järjestämisen tulevaa sotaa vastaan. Mutta tapahtumat osottivat, että mainitun kansainvälisen vallitseva virkailijasto, josta oli muodostunut reformistisia sosialidemokraattisia parlamentaarisia koneistoja, ei milloinkaan ottanut näitä päätöslauselmia vakavalta kannalta tai edes aikonutkaan toteuttaa niitä käytännössä. Tämän kansainvälisen johtajiston jäsenet eivät olleet valmiita taistelemaan sotaa vastaan. He halusivat taistella omien maittensa hallitusten mukana. He halusivat osottaa itsensä isänmaallisiksi. Yksinpä sellaisetkin kuin August Bebel y. m. julistivat, että he tulisivat ottamaan kiväärin olalleen siinä tapauksessa, että heidän isänmaahansa hyökättäisiin. Mutta imperialistisessa maailmansodassa ei mikään valta käynyt puolustussotaa, mihinkään maahan ei hyökätty; ne kaikki olivat hyökkääjiä. Se oli sota markkinoista ja siirtomaista; se oli sotaa maailman yliherruudesta eri imperialistien välillä. Saksalaiset sosialidemokraatit, brittiläiset sosialidemokraatit ja muut ryhtyivät kuninkaittensa ja keisareittensa hallitusministereiksi. Kansainvälisen nimi, pelkkä ajatuskin kansainvälisestä näytti joutuneen huonoon huutoon kaikiksi ajoiksi. Toisen kansainvälisen teoreetikko Karl Kautsky keksi sen ihmeellisen selityksen, että kansainvälistä ei oltu tarkotettukaan toimimaan sodan, vaan rauhan aikana. Tällaiseen alennustilaan painuivat sosialidemokraatit.

Kokemus toisen kansainvälisen romahduksesta on kuitenkin ollut puhdistava kansainväliselle työväenliikkeelle. Kansainvälisen sosialismin kunnian pelastivat venäläiset bolshevikit Leninin johdolla, kuten Rosa Luxemburg aivan oikein lausui. Kommunistinen kansainvälinen, kolmas kansainvälinen, nousi proletaarisen vallankumouksen liekeissä. Tämä kansainvälinen ei tule romahtamaan, kuten teki toinen kansainvälinen elokuun neljäntenä päivänä, vuonna 1914.

Kommunistisen kansainvälisen äskettäin sodanvaarasta julkaisemat teesit eivät yksinomaan analysoi seuraavan suuren sodan syitä, vaan ne myös määrittelevät kommunististen puolueitten tehtävät. Kommunistinen kansainvälinen tulee mitä tarmokkaammin ja voimakkaammin työskentelemään sodan estämiseksi. Tässä voidaan menestyä, jos joukot ovat aikaisemmin riittävästi järjestetyt imperialististen sotien synnyttäjien pelottamiseksi. Mutta jos joukot kaikesta huolimatta tulevat pakotetuiksi sotaan, jos heidän yhteinen rintamansa ei ole ehtinyt riittävästi lujittua ennen tätä, silloin, kun sota syttyy, ei kommunististen puolueitten tehtävä ole pasifistinen. Kommunistipuolueet eivät tule lopettamaan toimintaansa kapitalististen hallitusten käskystä. Ne eivät tule tyytymään siihen, että kohottavat äänensä rauhan puolesta. Ne tulevat huutamaan: «Alas kapitalistinen järjestelmä. Alas sotien synnyttäjät. Alas imperialismi. Eläköön luokkataistelu.» Tulkoon siitä sota sitä järjestelmää vastaan, joka synnyttää sotia. Muodostukoon se luokkataisteluksi työläisten vapauttamiseksi. Tulkoon siitä työväenluokan vallankumous. Sotilaat, työläiset ja maanviljelijät yhteiseen rintamaan sotaa varten imperialismia vastaan.

Toimii kuin kotonaan

Europan pikkuvalloista on tullut brittiläisen imperialismin astinlautoja huomauttaa eräs toverilehti. Englanti pitää laivastomanöövereja Itämerellä, Suomen ja Itämeren maitten alueilla. Se kuuluu voimassaolevin sopimuksiin. Ja samaa vasallisuhdetta osottaa myöskin se seikka, että Suomen hallitus, missä sosialidemokraatit ovat porvariston asioita ajamassa, kieltäytyy tekemästä hyökkäämättömyyssopimusta Neuvostoliiton kanssa, koska Englannin hallitus kieltää sen siihen ryhtymästä.

Samanlaisessa vasallisuhteessa on myöskin Kreikka. Kuvaavana osotuksena siitä on m. m. se, että Englannin amiraliteetti on ilmottanut laivastomanööverin toimeenpantavaksi näinä päivinä Kreikan vesistöllä.

Siten se Englanti isännöi torppariensa alueilla, lopettaa toverilehti.

Ammatillinen liike

KUKA ALOITTAA?

Suomessa käydään sitkeää työtaistelua metalliteollisuuden alalla.

Jo yli kolmekuukautta on siitä, kun Suomen metallityönantajain liitto julisti työnsulkuun kaikki alaisensa konepajat, vastapainoksi työläisten alkamalle lakolle Crichton ja Vulcan konepajalla Turussa. Sulku käsittää noin 10,000 metallityöläistä, siis perheineen noin 40,000 henkeä.

Tietäen sen, että Suomen metallimiehet ovat siksi huonosti palkattuja työaikanakin, ettei heillä säästy "huononajan varalle", niin näin pitkäaikainen työtaistelu saatta hädän äärimmilleen.

Toverini kirjoittaa Suomesta:

Olemme saaneet avustusta N.-Venäjän, Ruotsin, Norjan ja Tanskan metallimiehiltä sekä omasta maasta toisten ammattialojen työmiehiltä yhteensä yli miljoonan Smk. ja näistä olemme voineet jakaa pieniä avustuksia hätään joutuneille, mutta jatkuva apu olisi edelleen tarpeen. Luullakseni taistelua voimme kestää ainakin syyskuun loppuun, jos avustusta saamme samassa suhteessa, mutta silloin alkaa huonommat työolot muilla aloilla ja toiset työläiset eivät voi niin ollen avustaa samassa suhteessa. Metalliherrat näyttävät kestävän. — Kestämmekö me? Kestämme, jos saamme muista maista edelleen avustusta!

Suomalaiset toverit Canadassa ja Yhdysvalloissa, mitä olemme tehneet Suomessa taistelevien rautakourien avustamiseksi? Emme mitään! Missä on syy? Siinä, ettei kukaan ole alkuunpannut keräystä. Uskon, että kerjätä ei tarvitseisi kun vain toverit ja osastot tietäisivät, mihin lahjoituksensa lähettäisivät.

Suomalaisen järjestön keskuskomitean ehdottaisin ottamaan tämän tehtävän ja ilmoittamaan siitä kiireellisesti alaisilleen osastoille, niin olisimme saaneet alkuun ja täten kantaneet kortemme yhteiseen kekoon. Täten auttaisimme tovereitamme heidän urhoollisessa taisteiussaan Suomen metalliherroja vastaan, jotka ovat jo ennestään kyllin kuuluisaksi tulleet työläisten nälkävyön kiristämisessä, nyt he aikovat vetää sitä vieläkin kireämmälle.

Tulkoon tunnussanaksemme 1 tunnin palkka viikossa Suomen metallimiesten ja heidän perheidensä avustamiseksi.

Pyydän Yhdysvalloissa ilmestyvien suomalaisten lehtien julkaisemaan ylläolevan.

Montreal, 8. 8. 1927.
Antti Huttunen.

Toronton ammattineuvoston kokouksesta

Ammattineuvoston viime torstaina pidetyssä kokouksessa päätettiin lähettää protestisähkösanoma Saccon ja Vanzettin puolesta, vaatien heidän ehdotonta vapautustaan. Myöskin valittiin edustaja kommunistipuolueen lauantaiksi järjestämään mielenosoitukseen. Edustajaksi tuli tov. R. Shoesmith.

Edellisessä kokouksessa luettuun Amerikan Työväenliiton päävirasion hyökkäykseen kommunisteja vastaan ja erikoisesti turkistyöläisten vasemmistoaineksia vastaan, esittivät turkistyöläisten edustajat kuusisivuisen vastauksen, joka luettiin ja hyväksyttiin. Taantumuksellisetkaan eivät uskaltaneet ryhtyä sitä vastaan polemiseeraamaan.

Tunnettu taantumuksellinen Työväenpuolueen mukana roikkuva O'Connors', joka viimeiseen Canadan Työväenpuolueen Ontarion maakuntajaoston edustajakokoukseen ei päässyt muuta tietä kuin suomalaisen noskelaisosaston ja Syrjälän avustamana, oli lähettänyt kokoukselle kirjelmän, pyytäen neuvoston hyväksymistä kustantamalleen kuukausilehdelle "Canadian Forward". Edustajat osoittivat, että ainoa tarkoitus O'Connors'illa oli käyttää neuvoston hyväksymistä omien etujensa ja työväenliikkeen vastaisen saastaisen propagandan tekemiselle, jonka jälkeen anomus hylättiin.

Edellisen kokouksen menosta kannattaa tässä sivumennen mainita edustajain valinta Edmontonissa pidettävään Ammattikongresin konventsioniin. Ennen kokouksen alkua lupasi Simpson lyödä vetoa siitä, että Mary McNabb tulee loistavasti valituksi. Todellakin ihmeellistä, tällä kertaa saapui kokoukseen 147 edustajaa (keskimääräinen osanotto ollen 30—40 vaiheilla) ja suorittivat tehtävänsä äänestyksen yhteydessä, mutta heti senjälkeen poistuivat. Valituksi tuli Mary, toiseksi Watt ja kolmanneksi tov. Mac Donald. Nyt kokouksen jälkeen on taantumuksellisten keskuudessa ollut melua Simpsonin hävyttömyydestä. Me toivomme, ettei kaikki jäisi vain meluksi, sillä ainoastaan tositoiminnalla edistysmielisten kanssa voidaan korjaukset saada ja edustajiksi valita taistelevia työläisten ehdokkaita. Syy miksi nyt ratsastetaan periaatteettomalla Maryllä on siinä, että taantumukselliset tietävät hänen seuraavan heidän vihjauksiaan ilman muuta.

Edmontonin konventsioniin tulee Torontosta muiden edistysmielisten mukana tov. Tim Buck, masinistien järjestöstä, jonka jäsenenä ja edustajana on hän vuosia toiminut.

Ammattineuvoston ja yksityisten unio-osastojen hyväksymänä tulee evästyksiä kansainvälisestä ja kansallisesta yhtenäisyydestä, kahden canadalaisen työväenkongressin yhteyskongressin koollekutsumisvaatimuksesta, viisipäiväisen työviikon vaatimuksesta, työläisnaisten järjestämisestä, rikoslain työläisvastaisten kohtien kumoamisesta, suhteiden palauttamisesta Neuvostoliiton kanssa, Kiinan vallankumouksen puolesta, y.m., y.m.

Työväen urheilu

LABOR SPORTS UNION OLYMPIADIT WAUKEGANISSA

KOLMATTA TUHATTA KATSOJAA. — NOIN 150 OSANOTTAJAA. — KAIKINPUOLIN ONNISTUNEET KILPAILUT.

Viime kuun kahtena viimeisenä päivänä pidettiin Waugekanissa, Ill., Labor Sports Union ensimäiset vuotuiset olympiadit. Osanottajia olikin ilmottautunut ympäri Yhdysvaltoja, Atlannin rannikolta aina Milwaukeen saakka. Lisäksi oli Canadastakin kolme kilpailijaa. Naisten lukuisa osanotto oli eritoten huomiota herättävää. 60 m. juoksussakin oli 25 naista, pituushypyssä 23 j.n.e.

Kilpailut alotettiin lauantaina, jolloin suoritettiin pääasiassa alkukilpailuja. Sunnuntaina alettiin varsinaiset kilpailut kello 1 päivällä suuremmoisella noin 200 metrin pituisella kulkueella, jossa olivat mukana kilpailijat ja palkintotuomarit. Pidettiin sen jälkeen lyhyt puhekin.

Kilpailujen tulokset ovat hiukan yläpuolella canadalaista suomalaisten työläisurheilijain tasoa. Joissakin laaduissa on täällä saavutettu joskus hieman parempiakin tuloksia. Mutta näitä, sen paremmin kuin muitakaan kilpailuja, ei pitäisi arvostella tulosten, vaan niiden joukkoluonteen perusteella. Tässä suhteessa ylittivät nämä olympiaadit kuulemma parhaatkin optimistit.

Jokela edusti Canadaa — vaikkei lienekään liiton jäsen — erittäin mainiosti. Hän näytti oleva pitemmillä matkoilla yhtä varma voittaja kuin filippiniläinen Cepeda sadalla metrillä. Miesten kuusiottelun voittajat, kaksi nuorta maassa syntynyttä miestä osottavat omaavansa erikoiset kyvyt monipuolisina ottelumiehinä.

Kilpailujen järjestämisessä, niiden sujumiseen ja palkintotuomarien toimintaan nähden, olisi saattanut odottaa kuitenkin parempaa järjestelyä, kuin mitä ilmeni. Kumpanakin päivänä oli mainio sää ja laskettiin väkeä olleen sunnuntaina kilpailuja seuraamassa koko joukon kolmatta tuhatta.

Parhaimmat tulokset ovat seuraavanlaiset:

Kuulantyöntö: 1. O. Bergroos, K. toverit, Brooklyn 11.77.

Kiekonheitto: 1. E. Saari, Voima, Sault Ste. Marie, Ont. 35.42.

Moukarinheitto: 1. A. Kangas, Vesa, N. Y. 40.28.

Keihäs: 1. E. Hill, Visa, Duluth 46.45.

Kolmiloikka: 1. Paul Venhe, Into, Waukegan 12.75.

Korkeushyppy: 1. Paul Ahola, Toverit, Jamaica 1.72.5.

Pituushyppy: 1. Paul Venhe, Into, Waukegan 6.09.

Seiväshyppy: 1. Ed. Johnson, Into, Waukegan 3.51

100 m. juoksu: 1. S. Cepeda, Filippiniläinen 11.2.

110 m. aitajuoksu: 1. V. Illustre, Filippiniläinen 17.3.

400 m. juoksu: 1. A. Jokinen, Into, Waukegan 54.2.

1 mailin juoksu: 1. Y. Jokela 4.26.4. 2. E. Heikkilä, Yritys, Norwood 4.27.7. 3. Hj. Haglund, Yritys, Cloquet 4.45.

5,000 m. juoksu: 1. Y. Jokela 15.46.1. 2. E. Heikkilä, Yritys, Norwood 16.48. 3. A. Liuska, Kiva, Bessemer 16.49.

Naisten kuulantyöntö: 1. Julia Vilen, Voima, Detroit 9.18.

Pituushyppy: naisille: 1. Alma Kuusiluoto, Jyry, Conneaut 4.57.

60 m. juoksu naisille: 1. Ester Longisto, Visa, Duluth 8.6.

4x100 m. naisille seurain välinen: 1. Voima, Detroit 59.9.

4x100 m. viesti miehille: 1. Into, Waukegan 47.4. 2. Filippiniläiset 47.9. 3. Myrsky, Ironwood 49.7.

Seurainvälinen kilpailu: 1. Into, Waukegan 78 pist. 2. Visa, Duluth 39 pist. 3. Voima, Detroit 23 pist.

6-ottelu miehille: 1. A. Jokinen, Into, Waukegan 450.69 pist. 2. P. Venhe, Into, Waukegan 448.18 pist. 3. E. Hill, Visa, Duluth 446.62 pist.

Urheilukisat Beaver Lakella

Beaver Laken kesäjuhlain yhteyteen v. k. 31 p. oli v.- ja u.- seura Jehu järjestänyt urheilukilpailut.

Osanottajia oli ulkopuolisesti saapunut Sudburyn Kisasta, Creighton Yrityksestä ja Long Laken Jyrystä. Seuraavia tuloksia saavutettiin:

Miesten 5-ottelu

100 m.

2 E. Passi Jehu 12.6.
1 P. Häkkinen Yritys 13.
3 L. Kolari Jehu ja Göös ja Eerola Yrityksestä 13.2.

Kiekko:

1 E. Eerola Yritys 29.86 m.
2 L. Kolari Jehu 29.17 m.
3 E. Passi Jehu 27.78 m.

Korkeushyppy:

1 P. Häkkinen Yritys 1.60 m.
2 E. Passi Jehu 1.55 m.
3 L. Kolari Jehu 1.55 m.

Keihäs:

1 L. Kolari Jehu 43.12 m.
2 E. Eerola Yritys 39.94 m.
3 J. Seppälä Kisa 35.12 m.

1,500 m.

1 V. Göös Yritys 4. 41.2.

Suomen vallankumouksellisen työväenliikkeen opetuksia

Kirj. T. N. C.

Tällä mantereella olevien suomalaisten työläisten taholta seurattiin äsken toimitettuja Suomen valtiollisia vaaleja kokolailla suurella jännityksellä. Tämä johtunee luonnollisesti niistä tekijöistä, että Suomessa on yhteiskunnallisten olosuhteiden synnyttämä luokkataistelu paljoa enemmän kärjistynyttä kuin tällä mantereella. Sentähden lienee paikallaan tuoda esiin eräitä näkökohtia ja tapahtumia, sellaisena kuin niitä edesmenneiden vuosien aikana on paikan päältä ollut tilaisuus nähdä ja arvioida. Sillä muiden maiden tapahtumien seuraaminen ja tarkkailu kuuluu nykyaikaiselle vallankumoukselliselle liikkeelle, samalla kun viedään luokkataistelua eteenpäin omassa maassa.

Työväenliikkeen hajaannus kansalaissodan jälkeen

Kun Suomen vallankumouksellinen työväki sai verikasteen v. 1918 kansalaissodassa, seurasi sen jälkeen luonnollisista syistä vissi pesän selvittely. Järjestynyt työväki yleensä, yhtä vähän kuin Suomen Sos.-dem. puolue, ei ollut kansalaissodan taistelujen aikana yksimielinen. Siitä huolimatta, että tuo puolue oli kasvanut tsaarin verisen diktatuurin aikana ja ollut vississä vuorovaikutuksessa itse bolshevikipuolueen kanssa, ei Suomen Sos. dem. puolue ollut kyennyt kehittyä bolshevistiseksi puolueeksi. Se oli suurimmalta osaltaan vain nimensä kaltainen, demokraattisuuteen hyvin pitkälle vajonnut puolue. Se seurasi toisen samanlaisen, joskin paljoa suuremman, Saksan sos. dem. puolueen jälkiä. Niin sanottu kaustkylainen marxilaisuus, väärennetty, vesitetty marxilaisuus oli sen suurimpana numerona ohjelmassa.

Näistä seikoista ovat verrattain tyhjentävästi esittäneet itsearvosteluja tuon puolueen pääjohtajat, Kuusinen, Manner, Sirola, y. m. joten on syytä ainoastaan niihin viitata. Mitä enemmän nuo toverit ovat karaistuneet bolshevistisessa koulussa, sitä kirpeämmin he ovat asettuneet taistelemaan niitä pyrkimyksiä vastaan, jotka edelleen ovat vaarassa vetää työväenliikettä vetelään suohon.

Ne ainekset, jotka olivat johtamassa punaisten taistelua lahtareita vastaan, joutuivat joko tuhotuiksi, vankilaan tai maanpakoon. Mutta suuri osa mainitun puolueen johtajia jäi Suomeen. Keitä ne olivat? Luettelematta nimiä, heidät voidaan tuntea yhteisellä nimellä: punakapinan vastustajat, nykyiset Suomen Sos.-dem. puolueen johtajat, lahtarivallan pönkittäjät. He nousivat kuin kukot tunkiolle, valtaamaan puolueen johdon ja sen kautta koko puolueen haltuunsa. Kaikki kävi kuin tanssi. Ei ollut pelkoa puolueen radikaalisista aineksista, sillä lahtarien voitto oli lakaissut pois puolueen parhaimmis-

Mutta hävisikö luokkataistelu kokonaan? Ei! Muutamia kuukausia kansalaissodan jälkeen voitiin havaita, että Suomen vallankumouksellinen työväenliike nousee sorakuoppien pohjasta ja vankilain ristikkojen takaa.

Uskomattoman nopeasti alkoivat Suomen työläiset järjestyä uudelleen. Vanhasta tottumuksesta alkoivat rakentamaan sos-dem. puoluetta. Mutta pian he havaitsivat, että suuri muutos oli tapahtunut puolueen johdossa. Alituiseen saivat työläiset kuulla ja lukea tannerilaisen koplan taholta herjauksia sankarillisesta taistelustaan. Puolueen päälehti, Sosialidemokraatti, muodostui lahtarikaartia nuoleksivaksi julkaisuksi. Ja samaan aikaan puolueen johto pyrki kahmimaan kontrolliinsa kaiken sen suunnattoman omaisuuden, joka erinäisillä työväenjärjestöillä oli ympäri Suomea. Porvaristo oli luvannut tuon omaisuuden palkkioksi tannerilaisille, kun he vaan ryhtyvät juurittamaan työväestä pois kapinahenkeä. (Myöhemmät tapahtumat ovat osoittaneet miten on tapahtunut.)

Mutta Suomen työväen se osa, joka oli jäänyt teurastamatta, ei alistunutkaan seuraamaan Tannerin ja Co. talutusnuoraa. Sos. dem. puolueen sisällä alkoi käymistila. Taisteluissa saadut opetukset eivät enää olleet niin helposti pois kitkettävissä. Työväestö oli saanut selkärankaa johtaa omia taistelujtaan, eikä halunnut enää ryhtyä tekemään myönnytyksiä porvaristolle.

Vuoden 1919 alussa oli perustettu myöskin Kolmas Internationale, jonka opit alkoivat nopeasti vaikuttamaan kaikkialla maailmassa. Suomen vallankumouksellisen työväkeen juurtui sen aatteet heti niin lujaan, että ne eivät ole lähteneet pois lahtariohranan kidutuksilla eikä vankilain piinauksilla. Voidaanpa sanoa, että vasta nyt aukeni Suomen köyhälistön silmät näkemään porvariston oikeassa karvassaan. Verikoston ajatus syöpyi työväkeen niin lujaan, että ainoastaan sen kautta se on vannonnut lunastavansa vekselin, jonka se joutui allekirjottamaan v. 1918 taisteluissa.

Sos.-dem. puolue menee kahtia

Poliittiset erimielisyydet sos.-dem. puolueessa kehittyivät niin nopeasti, että ei voinut olla puhettakaan enää puolueen yhtenäisenä säilymisestä v. 1919. Mutta kuten odottaa sopikin, vasemmistolla ei ollut kylliksi paljon harkitsevaa ja johtoon kykenevää ainesta tänä aikana ja siitä syystä voidaan ymmärtää, että hajaannukseen heittäydyttiin melkoisen varustautumattomina.

Poliittisissa ja ammatillisissa järjestöissä, samoin kuin kaikissa muissakin samanlaatuisissa yrityksissä näyttelee tavattoman suurta osaa omaisuuskysymykset. Se ryhmä, joka saa haltuunsa suuret omaisuudet, kykenee ajanoloon paljoa voimakkaammin taistelemaan toisia työväensuuntia ja itse porvaristoakin vastaan, kuin se ryhmä, joka jää paljain käsin.

Kuten yllä jo mainittiin, pääsivät tannerilaiset etuilemaan puolueen pesänselvityksessä. Mutta vasemmistolla, suureen enemmistöön katsoen, olisi vielä ollut paljon mahdollisuuksia voittaa takaisin työväentaloja ja lehtiliikkeitä, jos siihen olisi järjestelmällisesti valmistauduttu. Mutta kun hajaannus tuli, jäi vasemmisto melkein puille paljaille omaisuuskysymyksiin nähden.

2 P. Häkkinen Yritys 5.2.
3 L. Kolari Jehu 5.3.

5-ottelun lopullinen järjestys:

1 L. Kolari Jehu 341.02 pist.
2 P. Häkkinen Yritys 333.89 pist.
3 V. Göös Yritys 320.35 pist.
4 E. Eerola Yritys 310.47 pist.
5 E. Passi Jehu 309.63.

Alle 18-v. poikain 3-ottelu

200 m.

1 M. Passi 28.9.
2 T. Tuori 29.01.
3 T. Ristimäki 30.01.

Keihäs:

1 M. Passi 35.36 m.
2 T. Tuori 34.98 m.
3 T. Ristimäki 32.31 m.

Korkeushyppy:

1 M. Passi 1.50 m.
2 T. Ristimäki 1.50 m.
3 T. Tuori 1.40 m.

Poikain lopullinen järjestys:

1 M. Passi Jehu 183.72 pist.
2 T. Tuori Jehu 177.80 pist.
3 T. Ristimäki Jehu 173.72 pist.

Naisten 3-ottelu

60 m.

1 E. Joensuu Yritys 10 sek.
2 S. Poikkimäki Jehu 10 sek.
3 H. Hänninen Jyry 10.2 sek

Korkeushyppy:

1 H. Hänninen Jyry 1.30 m.
2 E. Joensuu Yritys 1.30 m.
3 H. Kolari Jehu 1.10 m.

Kuula (8 lb.):

1 H. Hänninen Jyry 7.27 m.
2 H. Kolari Jehu 6.66 m.
3 S. Poikkimäki Jehu 6.34 m.

Lopullinen järjestys:

1 H. Hänninen Jyry Long Lake. 151.85 pist.
2 E. Joensuu Yritys 146.67 pist.
3 S. Poikkimäki Jehu 132.83 pist.
4 H. Kolari Jehu 130.20 pist.

5,000 m.

1 Olavi Laine Yritys 18.8
2 Viljo Göös Yritys 18.36.
3 Vilho Salminen Jehu 18.56.

Pikku poikain perunajuoksu:

1 W. Ketola 28.8. sek.
2 L. Tapper 29. sek.
3 T. Kolari 29.2. sek.

Teemu.

CONNAUGHT STATIONIN KILPAILUT

Syysjuhlien yhteydessä t. k. 6 — 7 p:nä järjestettiin urheilukilpailut, joista tulokset ovat seuraavat:

Miesten 5-ottelu:

1) Schneider, K. Timminsin Ilo, 314.75
2) Bask Timminsin Ilo, 314.05
3) Kuusisto, Timminsin Ilo 286.07.

Naisten 3-ottelu:

1) A. Grönholm, Timminsin Ilo, 108.68.
2) H. Niemi, Timminsin Ilo 98.92.
3) E. Laine, Connaught Pyrintö, 82.10.

Alle 18-vuotiaiden 3-ottelu:

1) V. Vesa 144.68.
2) W. Salomaa, Timminsin Ilo, 141.77.
3) E. Salomaa, Timminsin Ilo, 131.43

Miesten 5,000 m:n juoksu:

1) Lauri Salo, Timminsin Ilo, 17. 23.5.
2) Väinö Grönholm, Timminsin Ilo, 20.31.
3) A. Salminen, Timminsin Ilo, 21.34.

Sos.- dem. puolueen 12:sta puoluekokouksessa, Helsingissä, jouluk. 8-16 p. v.1919, tapahtui varsinainen hajaannus, jolloin vasemmisto joutui määrittelemään kantansa suhteesta oikeiston politiikkaan. Tämä oli epäilemättä kriitillistä ja vaikeata aikaa. Mutta kumouksellinen työväki halusi uhmata porvariston terroria ja suunnata toimintansa mahdollisimman selville vesille. Pois opportunismin rämeiköstä.

Kumouksellisen puolueen perustaminen

V. 1920, toukok. 13—14 pv. perustettiin Suomen Sosialistinen Työväenpuolue. Tämä puolue pyrki heti alusta alkaen korjaamaan vanhan puolueen virheet, sekä periaatteellisissa että menettelytapa kysymyksissä. Se hyväksyi olosuhteisiin katsoen kokolailla jyrkän ohjelman ja päätti liittyä Kolmanteen Internationaleen.

Viimemainittu teko oli sellainen, että porvaristo sai tekosyyn hajoittaa puolueen perustavakokous heti, kun mainittu päätös oli tehty. Tästä kokouksesta joutui useita parhaita johtohenkilöitä vankilaan useiksi vuosiksi. Tämä osaltaan herpaannutti nousevan vasemmiston lupaavaa toimintaa.

Puolue jouduttiin perustamaan muodollisesti uudelleen. Tämä tapahtui joitakin viikkoja jälkeen perustavan kokouksen, Helsingin kunnallisjärjestön toimesta. Tässä kokouksessa hyväksyttiin sama ohjelma kuin edellisessäkin, mutta ei enää päätetty liittyä Kominterniin.

Puolue joka nyt alkoi toimintansa, Sosialistinen Työväenpuolue (STP), sai toimia alun neljättä vuotta, kunnes se valtiollisen ohranan toimesta lakkautettiin, 3 pv. elokuuta 1923.

(Jatk.)

Punikin Syysryntäys

Alkaa elok. 15 --- Päättyy syysk. 30

KAIKKI LEHTIEN ASIAMIEHET

OVAT PUNIKIN KILPAILUASIAMIEHIÄ

Ja värväytyä saa joka aika tämän lehden konttoriin.

Jos jolloinkin on palkinnon saanti ollut epävarmaa, niin nyt se on IHAN VARMA ASIA, sillä joka hankkii vähintään 10 Punikin vuosikerran tilausta tai vastaavan arvon puolen vuoden tilauksia, SAA PALKINNON AUTOMAATTISESTI. Suuremmasta pistemäärästä suuremman palkinnon, pienemmästä pienemmän. Uusia tai uudistuksia, makes no difference. Asiamiespalkkio erikseen.

Koko vuoden tilauksesta merkitään asiamiehelle yksi piste (.).

Puolen vuoden tilauksesta puoli pistettä (;).

Syyskuun viimeisen päivän jälkeen otetaan kaukaisemmilta alueilta Punikin tilauksia lokak. 7 p:ään, mutta sen jälkeen pistekirja suletaan ja **kauntataan pisteet.** Kun se on tehty, aletaan lähettelemään asiamiehille palkintoja, joita on jos mistä sortista, silmällä pitäen niiden hyödyllisyyttä, kauneutta ym. arvoja.

Onhan tämä siis selvä asia: ei tarvitse vaivata päätänsä, muuta kuin huhkia vain. Tässä tapauksessa TYÖ TEKIJÄNSÄ PALKITSEE. Ei tarvitse vaivautua edes ilmottamaan, että ottaa osaa kilpailuun — kun lähettää tukun tilauksia tai minkä irti saa, lehtensä konttoriin, josta ne kiikutetaan Punikin virastoon, se on paras ilmotus siitä että kilpailee, ja KILVOTUS OTETAAN VISUSTI HUOMIOON.

Punikin konttoristit SILMÄT TAPILLA avaavat elok. 15 päivänä saapuneet kirjeet, ja yksi kaksi, vaikki asiamiehiltä siitä hetkestä saapuvat tilaukset viedään siihen pistekirjaan, niinkuin sanottu, ja kilpailu kestää syyskuun 31 päivään, paitsi että idän ja lännen ääriltä annetaan aikaa lähettää syyskuun viimeisinä päivinä otetut tilaukset lokak. 7 päivään.

Selvä kuin pläkki.

Mitähän jos veisattaisiin? Seuraavasta virrestä puutuu joitakin sanoja, muuten se olisi virreksi kukkelikuu. Kuka nuo sanat voisi oikein arvata, saisi $50 palkinnon (ihan tosi, kysykää Corganilta); kuka lähinnä oikein, saisi $35 ja kuka taas sitä lähinnä, $25. Kun oikeat sanat löydettäisiin, ikuistettaisiin virsi Tossun virsikirjaan. Arvata saa kuka kristitty tai pakana tahansa, joka tilaa vuodeksi Punikin, joko suoraan lehden konttorista tai asiamiesten kautta. Ei muuta kuin fyllää sanat, joita puuttuu, pisteviivoille, ja täyttää alla olevan tilauslapun, ja mitämaks, $50, $35 tai $25 voi tulla että jytkähtää. HUOM.! Jos on niin viisaita, että useampi antaa saman selityksen, ratkaistaan palkinto heidän keskensä arvalla. Terota nyt pännä; here it goes:

Oli kerran yksi vanha ....
Sitkeä kuin kallioinen paasi;
lempeä kuin kesäaamun lammas.
Aasiparka, kovin ....
Sitte kerran tämä aasi myötiin.
Aasin hinta otettiin ja ....
Sai uuden herran vanha aasi parka —
juhta, jonka nahka oli ....
Uusi herra häntä kovin hakkas,
vaan aasi hänet jyrkänteeltä ....
Moni aasi täällä mieltä vailla
kantaa herraa .... aasin lailla,
antaa herran pieksää, ...
vaikka.......... sen vois ....

So much, so good! Nyt vain täyttämään tämä alla oleva tilauskaavake. Pei- Tilausaikaa voidaan jatkaa eteenpäin, mutta jakas, jos tilausaikaa vielä kestäisi! jos sitä olisi kovin pitkälti, niin on parasta tilata jollekin toiselle — aina niitä löytyy sellaisia, jotka haluavat herran tuota niskoiltansa .... ja seurata Punikin avulla maailman asioita.

PUNIKIN LEVITYSOSASTO.

Next step. Tilauskaavake. Irti leikattava.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Tähän liitän $1.75, jolla lähettäkää vuodeksi PUNIKKIA seuraavalla osotteella:

Nimi ....

Osote ....

....

AASIVIRREN ARVOITUKSEEN OTTANUT OSAA (jos eri henkilö kuin tilaaja, niin sitte nimi tähän alle:

Pane arvoitus ja tilauslippu postiin NIIN PIAN KUIN KERKIÄT. ....

....

Aasikilpailu päätty myös syysk. 30 p. ....

Puutavaratyöläisten teollisuusliit. asioita

PÖYTÄKIRJA

tehty yleisessä metsätyöläisten kokouksessa S. j:n haalilla, Sault Ste Mariessa, Ont., elokuun 5 pv. 1927.

1. Puheenjohtajana toimi Anton Mäki ja pöytäkirjurina allekirjoittanut.

2. Valittiin pöytäkirjan tarkastajiksi Ed. Kauppi ja Arvo Wilenius.

3. Keskusteltiin toiminnan komitean toiminnasta, koska huomattiin, että tämän kokouksenpito oli myöhästynyt. Äänestyksessä 12 äänellä 8 ääntä vastaan jätettiin se arvostelematta.

3. Keskusteltiin toimivan komitaan uusi komitea (keskuskomitea). Jätettiin kummankin union. I. W. W. ja L. W. I. U:n tehtäväksi, että kumpikin unio valitsee kaksi (2) vakinaista jäsentä keskuudestaan keskuskomiteaan ja lisäksi varajäsenet.

5. Päätettiin unioille antaa pöytäkirjan ote keskuskomitean jäsenten valitsemisesta.

6. Keskusteltiin tulevasta katkaisusta ja tultiin siihen toivomukseen, (a) että emme tulisi katkaisemaan alle 3 dollarin koortia 4 jalan peripuita. (b) Että säkkärit tulisi vaatimaan työnantajiltaan vapaasti kaikki mitä kämppäin rakennukseen ja säkkäreitten hommiin kuuluu. (c) Että säkkäreitten on otettava huomioon yleiset metsätyöläisten taistelut että ovat valmiina taisteluun kutsun saatuaan. (d) Työpäivän pituuteen nähden kannatettiin viime edustajakokouksen hyväksymää päätöstä.

7. Pöytäkirja päätettiin julaista Vapaudessa ja Industrialistissa.

8. Kokous lopetettiin.

Kokouksen puolesta:
John Nikkanen.

Olemme ylläolevan pöytäkirjan tarkastaneet ja havainneet kokouksen kanssa yhtäpitäväksi.

Arvo Wilenius E. Kauppi

Montrealin uutisia

Järjestötoiminta kesästä huolimatta näyttää olevan vilkastumaan päin. Uusia jäseniä tulee joka kokouksessa ja kokouksiin osanottokin sitämukaa suurenee. En tahdo sanoa, ettäkö oltaisiin tyytyväisiä jo tuloksiin, ei sinnepäinkään. Onhan vielä suurin osa Suomalaisista täällä asuvista ulkopuolella järjestön, mutta valistustyötä koetetaan tehdä myös heidän vetämiseksi järjestön jäseniksi.

Vapauslehteä tulee paikkakunnallemme liian vähän. Siksi osaston agitatsionijaosto päätti aloittaa oikein suuren rynnistyksen Vapauden levittämiseksi, kun se tulee nyt ilmestymään 5 kertaa viikossa, niin siten alkaa myös täyttää paikkansa uutislehtenäkin. Poliittisena tienviittana se on kuitenkin välttämätön jokaiselle työläiselle. Niin tulkaapa torstaina 18 p:nä tätä kuuta Menard haalille Mullin st. 57, niin siellä saatte kuulla mitä hyötyä on työväen sanomalehdestä ja saatte myös sen tilata sieltä. Paljon muutakin huvia ja hauskaa on siellä tarjolla. Nuoret ja vanhat, käykääpä sinne katsomaan ja kuulemaan!

— Esko.

Eri paikkakunnilta

CONNAUGHT STA., ONT.

Syysjuhlamme jotka pidettiin 6 ja 7 p:nä elokuuta onnistuivat verrattain hyvin vaikka ei oikein näyttänyt lupaavalta alussa sateisen ilman takia. Hyvästi siis huomaa, että toveruus sekä yhteisymmärrys ei pelkää ilmoja vaikka ne olisivat pahempiakin laadultaan ainakaan suuremmassa mittakaavassa, vaikka onhan luonnollista jos olisi ollut 6 p:nä suotuisampi sää niin osanotto juhliimme olisi ollut paljo suurempi. Niin, lauantaina 6 p:nä oli meillä tilaisuus nähdä hyvä näytöskappale (jonka Timminsin näyttelijät esittivät) joka oli monessa kohtaa nauruhermoja kutkuttava. Sitten oli sunnuntaina urheilukilpailut kentällämme jossa oli useita urheilulajeja, ja joista jaettiin 3 ensimäistä palkintoa kustakin lajista.

Illalla oli S. J. haalilla vielä ohjelmaa nimittäin, toveri D. Helin piti puheen, sitten oli runo ja mölyköörι, kanalaiset esittivät viimeksimainitut ohjelmanumerot. Lopuksi oli tanssia.

Toveri Alf. Hautamäki tulee pitämään puheen elokuun 18 p:än illalla klo 8.30, S. J. haalilla, että muistakaa kaikki, joilla vain vähäsenkin tilaisuutta on, saapua tähän tilaisuuteen, sillä ei ole aina tarjolla kuulla hyvää puhujaa, sillä sitä toveri Hautamäki ehdottomasti on.

Elonkorjaajia halutaan

Menomatka Winnipegiin

$15.00

sekä ½ senttiä maililta kaikkiin paikkoihin Manitobassa, Saskatchewanissa ja Albertassa Edmontoniin, Calgaryyn ja Macleodiin saakka.

Paluumatka Winnipegistä

$20.00

sekä lisäksi ½ senttiä maililta etempää kuin Winnipegistä kaikista paikoista Manitobassa, Saskatchewanissa ja Albertassa, käsittäen Edmontoniin, Calgaryyn ja Macleodiin.

Menopiletti hyvä Elokuun 30 p. 1927

Kaikilta asemilta Algoma Districtissa Sudburysta itään sekä asemilta Mactierista Sudburyyn.

Täydellisiä tietoja saa miltä tahansa Canadian Pacificin akentilta

Matkustakaa Canadian Pacificilla

L. O. TREMBLAY, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.20

Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 5c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Kaikki sähkölähetykset tehdään suoraan Sudburysta Helsinkiin samana päivänä kuin saapuvat Vapauden konttoriin.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN.
TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Tehkää lähetykset osotteella

VAPAUS,

Box 69. SUDBURY. ONT.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS BRANCH OFFICE
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario.

DAVID HELIN
..paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa.

J. OKSANEN,
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
So. Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

A. T. HILL,
Toronto, Ont. — Tavattavissa iltaisin 957 Broadview Ave., ja päivisin Room 304, 95 King St., E.

ROSEGROVE, ONT.

Noin pari viikkoa sitten saapui tälle perukalle tuttavansa luo lurjus paanarinsa kanssa, se, joka vääryydellä oli saanut todistuksen Suomesta lähtiessään (Heino Satimo). Tuo herra oli esiintynyt todistuksineen rehellisenä miehenä vaan lehdessä olleen selostuksen perusteella mies tunnettiin ja niin saivat lähteä lykkimään. Toisella ei ollut minkäänlaisia todistuksia ja toinenkaan ehkä ei näyttele enää sitä vääryydellä saatua todistustaan, kun niin nolosti kävi saapuessaan tuttavansa luo.

Suuria rakeita satoi täällä viimek. 26 pvä. Rae-pilvi kulki kapealla alalla. Rakeet oli noin kananmunan kokoisia. Ne särki kattoja ja ikkunoita. Os. haalilta särki katon niinpahoin että oli pantava uusi pahvi ja yhdestä ikkunasta mikä oli tuulen puolella särki kaikki lasit. Teki se myöskin vahinkoa juurikasveille, katkoen perunan varsia ja ruhjoen muita kasveja.

Jännityksellä odotetaan niitä suuria metsätyöläisten kesäjuhlia, sillä kokoontuuhan taas korvenraatajat mainarit, farmarit ja kaikki raatajat viettämään yhteistä juhlaa Round Lakella.

Juhlatunnelmaa tulee lisäämään monta arvokasta ohjelmanumeroa. Pitkästä aikaa saamme kuulla tov. A. Hautamäen puheen. Juhlia varten on tehty erityinen juhlakupletti ja muita arvokkaita ohjelmanumeroita.

Urheilupuoli on myöskin hyvin edustettuna ja siitä näyttää tulevankin tiukka kamppailu. Tämä hiljan syntynyt v.- ja u.-seura "Into" esiintyy ensikertaa näissä kisoissa. Hissukseen he ovat treenailleet tähän saakka, mutta nyt kuuluvat ottavan juhlien edellisen viikon oikein treenausviikoksi. Juhlissapa sitä sitten nähdään kuka se haka on.

Muistakaa siis 13 ja 14 p. t. k., että saavutte Round Lakelle oikein joukolla! — Lahe.

Sandvik

SAHOJA

VAATIKAA OIKEAA Luotettava "Kala ja Koukku" laji

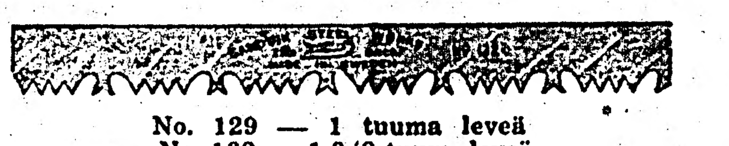

No. 129 — 1 tuuma leveä
No. 132 — 1 3/8 tuum. leveä

Ylläoleva kuva näyttää parannetun mallin, jossa on erikoisen leveät hampaan välit. Ensimäinen lähetys näitä sahoja tulee Ontarioon myytäväksi elokuun puolivälissä.

Jos teidän kauppiaat eivät voi antaa teille oikeita Sandviksahoja ja muita Sandvik tuotteita niin kirjoittakaa

General Agents,

SANDVIK CANADIAN LIMITED
20 ST NICHOLAS ST MONTREAL P.Q.

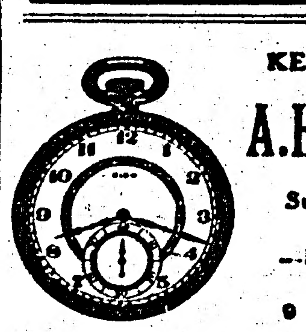

KELLOSEPPÄ

A.Heiskanen

Sudbury, Ont.

—Box 1873—

9 Durham St.

Kulkurin havaintoja

Kulkiessa palkkatyöläisen kiertorataa paikasta toiseen on useammasti tullut pysähtyneeksi myös suomalaisasutuksiinkin. Ei sillä että aina olisi työnsaanti mahdollisuudet olleet toiveita tuottavia, vain väliin tulee sellainen halu tutustua aina paikallisiin suomalaisväestöihin. Millä tavalla he mukaantuu nykyiseen työväenliikkeeseen esim. täällä Canadassa. Tapaa paikkakuntia, varsinkin maanviljelysalueilla että uskonto tupataan sekoittamaan poliittisiin kysymyksiin. On paikkoja joissa työläiset ovat yksimielisiä taistellessaan yhteistä vihollista vastaan, mutta erimielisyydet ilmenee taistelutavoissa, miten tuo vihollinen olisi kukistettava. Työväenliikettä on kyllä pidetty kilpenä molemminpuolin, mutta kumminkin usein käy niin, että asiat kehittyvät persoona- ja suuntariidoiksi. Mutta minkä ymmärrän näin sivusta katsojana, niin ne mielestäni johtuvat enemmän pikkumaisuudesta, kuin mistään muusta. Paljon puhutaan työväen liikkeestä ja taisteluista, vaan sen verran yksimielisyyttä ei ole, että pieni joukko, kymmenen tai parikymmentä luvultaan, voisi sopia yhden katon alle mielipiteitään vaihtamaan.

Muistuu mieleeni menneitä vuosia Canadan vilja-aroilta; silloin kuin palveltiin hallituksen luovuttamia homestead maita. Silloin oltiin kaikki yhdenvertaisia taloudellisella asteella, silloin kun meillä ei ollut autoja ei hevosia käytettävänä 10 jopa 30 mailin matkalle. Innostuksen valtaamina valjastettiin härkätiimi ajoneuvojen eteen; vaimot ja lapset mukaan otettuna, talvisessa ilmassa riennettiin joukolla työväen kokouksiin ja iltamiin. Mutta silloin oli innostus yhteisen asian eteenpäin viemiseksi.

Mutta missä on innostus nyt? — Ovatko olosuhteet muuttuneet, niin että meistä olisi tullut pääoman omistajia, ettemme enään työväenluokkaan kuuluisikaan. Meidän täytyy ymmärtää, että olosuhteet eivät ole muuttuneet ainakaan parempaan päin; päinvastoin ovat olot kiristyneet.

Näissä suomalaisasutuksissa, jotka olen tullut tuntemaan, en luule erehtyväni ainakaan suuresti, jos sanoisin, että 90 prosenttia käsittää luokkataistelun tarpeellisuuden. Ei ole havaittavissa enään kiusaa uskonnoista eikä papeista. Nämät ajat me voimme siirtää muistelmien joukkoon. Missä sitten on vika löydettävissä? Se on anteeksiantamaton huolimattomuus ja itsekylläisyys, se on se oma minä, joka on kaiken järjestetyn toiminnan vihollinen. Siinä vika.

Jos kansalaiset kaikkialla hiukankaan ajatteleisivat tätä asiaa, huomaisivat he, mitenkä se olisi korjattavissa. Minä en ensinkään epäile, ettemmekö voisi sopia keskinäiset erimielisyydet ja ryhtyä yhteisvoimin taisteluun todellista vihollistamme, kapitalismia vastaan. On kyllä totta, että pienenä siirtolaisjoukkona emme saa suuriakaan aikaan, mutta sanotaanhan, että pienestäkin purosta muodostuu mahtava virta ja sama on työväenliikkeenkin laita. Kuulee kyllä muutamien yksilöiden sanovan: "Oo, se on turhaa, siitä ei kumminkaan mitään tule!", mutta katsotaanpa nyt vaikka 15 vuotta ajasta jälelle päin. Silloin työväen valtiollinen toiminta oli pelkkää agitationia, ei minkäänlaista mahdollisuutta ollut sitä sovelluttaa käytäntöön. Mitäs on meillä tänäpäivänä? — Kuudennella osalla maapalloa kommunismia sovellutetaan käytäntöön. Kukapa olisi voinut uskoa 15 vuotta taaksepäin, että Europan mustin taantumuksen tuki on lyöty alas ja työväki pitänyt valtiollista ja teollista valtaa käsissään viimeiset 10 vuotta. Kaikkea tätä ajatellessa eikö tuo tunnu itsensä ja koko työväenluokan pettämiseltä, vetäytyä huolimattomana syrjään, silloin kuin työläiset toisissa maissa uhraavat kaikkensa taistelussa oikeuksiensa puolesta. Olisi muistettava, että työväen voitto yhdessä maassa on voitto koko työväenluokalle. Tulisi muistaa että vaikka työväki onkin nyt puolustus asemassa, niin osat voivat muuttua millä hetkellä tahansa ja silloin tarvitaan työläisten yhdistyneet voimat. Ken lienetkin, ajattele ja valitse tiesi!

Tebby.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottamaa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETään arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

FRED LEE, PESULAITOS, POIKAtalon vieressä Sudburyssa. Hyvä työ ja halvat hinnat. Puhelin 365. Festävät haetaan kun ilmotetaan puhelimella ja toimitetaan puhtaana takaisin.

RUOKAA JA ASUNTOA SAA 333 Spruce Street West, Justiina Ritari. Puhelin 1822.

PORT ARTHUR, ONT.

AARNION LIHAKAUPPA 319 BAY St. Saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. Puhelin 1724 N. J. Aarnio.

HALUTAAN OSTAA HALKOJA kaiken lajisia. P. Wanson, 280 Queen St., Port Arthur, Ont. (P)

MYYTÄVÄNÄ. — TÄYSIN NYKYaikainen talo, jossa on sähkökeittimö, sähkökuumavesi lämmitys, y.m. Talo on hyvässä kunnossa. Helpot maksuehdot. — Soittakaa puhelin 436.

KELLOSEPPÄ, KAIKKEA KELLOja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin useita kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur, Ont.

FORT WILLIAM, ONT.

C. A. STENBACK, VALITTAA OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

FORT WILLIAM STEAM BATH 208 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 1—12 yöllä.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 631 Simpson St. Puhelin 1185 S.

COPPER CLIFF, ONT.

PITÄKÄÄ SILMÄLLÄ MEIDÄN suurta alennusmyyntiä. Alkaen elokuun 8 p. ja loppuu elokuun 13 p. Hennessy & Racicot Ltd., Copper Cliff, Ont. (93)

TIMMINS, ONT.

SIMMS HOOKER & DREW, VAkuutuksia ja kiinteimistöjä. Dominion Bank Building, Timmins, Ont. — Morketteja, lainoja, bondeja ja vakuutuksia. (P)

KIRKLAND L., ONT.

TEEN RAATALINALAAN KUULUvaa työtä liikkeessäni, Kirkland Lake, Ont., Box 544. John Elo.

LUONTAINEN SAIRAANHOITAJA ja hieroja Mrs. A. Aarnio ottaa vastaan sairaita 52 Duncan Ave., Kirkland Lake, Ont., P. O. Box 332. (98)

PALLOHAALI, PEHMEITÄ JUOmia, tupakkaa ja huoneita saatavana. Viljam Heino, Kirkland Lake, Ont.

Restauranti myytävänä

Tuottava. Ruokala ja roominghaussi myydään sattuneesta syystä hyvillä ehdoilla. Liike sijaitsee Sudburyssa, Ont., aivan C. P. R:n aseman vieressä. Talo on vuokratalo. Ehdoista y.m. saa sopia joko suullisesti tai kirjeellisesti osoitteella

John Lehtelä,
Box 1862, Sudbury, Ont.

100
JALKAA LAPAMATOJA

enemmänkin tulee usein Alve-Satsin nautittua

Arvoisa Apteekkari: Nöyrimmät kiitokset siitä lapamatolääkkeestä jonka minä tilasin. Sillä ei lähtenyt varsin 200 jalkaa, mutta yli 100 jalkaa varmasti ja nyt olen niinkuin toinen mies. Ne lääkkeet teki tehtävänsä, olen sydämellisesti kiitollinen. Piirai Kalle Mäki, Augusta, Mont.

ALVE-SATSI: Apteekkari Lignellin erityinen keksintö, KAKSINKERTAINEN VOIMA. Tämä lääke tappaa varmasti lapamadot ja kaikki vatsassa olevat madot. — Matojen yleiset tuntomerkit ovat seuraavat: Vääntelttä rinnan alla, muuttuvaista kipua vatsassa, kova ruokahalu, kuin myöskin ruokahalun puute, vatsan täytelläisyys, oksentaminen tai taipumus oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon vähentyminen ja epämiellyttäviä tunteita vatsassa. Monet kärsivät tätä yleisesti tuloksena sopimattomasta ruokajärjestelmästä ja moni joka on sairas eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä turkilleen, varmasti kärsii madoista, vaikkei niitä ole näkynytkään tarvetta tehdessä. — Tämä LAPAMATOLÄÄKE on tullut tunnetuimmaksi ja suosituimmaksi kuin mikään muu suomalaisten myymä ja valmistama lapamatolääke Amerikassa.

LIGNELLIN ALVE-SATSI

(Kaksinkertainen voima) — Lääke voidaan nauttia ilman lääkkeen makua tuntematta. — Lähetetään postimaksuineen $1.50 hinnalla, täydelliset ohjeet mukana.

—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—

P. A. LIGNELL CO. Superior, Wis.

S. J. Beaver Laken Osaston Näytelmäseura

— esittää —

MAIJU ja HJ. HAMARIN suosiollisella avustuksella

SUDBURYSSA

LIBERTY HAALIN NÄYTTÄMÖLTÄ

Lauantaina 13 p:nä t. k. alkaen klo 8.30 ill.

"Vihreä Viitta"

Näytelmä 3:ssa näyt. Kirj. Lauri Lemberg

LIPUT: Numeroidut paikat etukäteen 40 senttiä. Ovella 50c. Muut paikat 35c.

Tervehtien S. J. Beaver Laken Os. Näytelmäseura.

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

Vapauden johtokunnan kokous pidetään torstaina, t. k. 18 p:n iltana. Johtokunnan jäsenten pyydetään saapumaan kokoukseen.

Metsätyöläisten yleinen kokous on Liberty-haalilla tänään, alkaen kello kaksi iltapäivällä. Kokouksen on kutsunut Canadan puutavaratyöläisten teollisuusliiton Sudburyn aluekomitea, sekä järjestymättömiä että järjestyneitä metsätyöläisiä kehotetaan saapumaan keskustelemaan esitettävistä ja tilanteen aiheuttamista asioista.

Puhujaa kuulemaan. Canadan puutavaratyöläisten teollisuusliiton sihteerirahastonhoitaja, tov. Alf. Hautamäki puhuu Sudburyssa Liberty-haalilla tänä iltana, alkaen kello kahdeksan. Kehotamme paikkakunnan ja ympäristön työläisiä joukolla kuulemaan.

Kisan kokous pidetään ensi maanantai-iltana, alkaen kello seitsemän. Tulkaa joukolla kokoukseen, sillä esille tulee paljo tärkeitä asioita.

Pääsylippuja Beaver Laken toverien vierailunäytäntöön Liberty-haalille ensi lauantai-iltana myyvät Sudburyssa: Seppälä saunalla, Sula poikatalolla ja Sevander Liberty-haalilla ja Copper Cliffissä J. A. Seppälä ja Garson Minella Onni Mäkinen.

Esitettävä näytelmä on Lauri Lembergin kirjoittama kolminäytöksinen näytelmäuutuus "Vihreä Viitta".

Paikkakunnan yleisö rientänee suurilukuisena katsomaan tätä vierailijoiden esitystä.

Näytelmän esitys alkaa täsmälleen klo 8.30 ill. Lippujen hinta on etukäteen ostettuna 40 senttiä kappale.

Seuratkaa lähemmin maksetusta ilmoituksesta tämän päivän numerossa.

Sudburyn poikatalon yleinen kokous pidetään ensi tiistaina t. k. 16 päivä, kello 8:san illalla. Johtokunta t. k. 8:nnen päivän iltana pitämässään kokouksessa käsitteli erästä useiden henkilöitten allekirjottamaa kirjelmää, jonka tarkoitusperää ei kuitenkaan johtokunta kyennyt kirjeestä saamaan selville, joten kirje päätettiin esittää yleiselle kokoukselle ja kehoittaa jäseniä sekä kannattajia olemaan saapuvilla yllämainitussa kokouksessa.

Johtokunta.

Sanomalehti- ja kirjallisuusasiamiehet. Kaikkien entisten ja nykyisten asiamiesten yhteinen neuvottelukokous Vapauden ja Workerin levitysryntäyksien johdosta pidetään ensi maanantaina, t. k. 15 p:nä, alkaen klo 8 iltasella Liberty-haalilla. Kokouksessa on läsnä Vapauden liikkeenhoitaja ja Workerin paikkakunnalla asioitseva kiertävä tov. W. Pierce.

Kaikkien, yksinomaan Workerillekin, valittujen tulee ehdottomasti olla läsnä kaupunkikomitean velvoituksesta.

Creighton Mine

C. S. T. U.-Liiton 10-ottelun mestaruuskilpailut ovat ovella. Täsmälleen klo 6:lta se paukahtaa t. k. 13 p:nä lähtölaukaus 100 metrille. Osanottajia tulee kaikista lähiympäristön seuroista sellaisia huomattuja nimiä, kuin Valli, Ristonen, Lähde, Kantokoski, Pernu, Kisasta. L. Kolari, E. ja M. Passi ja O. Lind Jehusta; Soosta mahdollisesti Ahlbergin veljekset. Toimeenpanevasta seurasta entiset mestarit O. Rautio ja E. Eerola lisäksi mestariurheilija P. Häkkinen, joka sieppasi 4 mestaruutta viime pyhänä. Nuoret lupaavat moniottelijat E. Perä ja W. Göös sekä O. Laine. A. Leppinen, Levackin Kisatoverien S. Kotila y. m. Naisten otteluun lähettää Yritys Elna Joensuun, Kisa N. Pernun, L. Venholan ja A. Ritarin ja mahdollisesti tulee muualtakin.

5,000 m. juoksussa tulee kireä kamppailu Levackin Kisatoverien W. Nevan, Creighton Yrityksen O. Laineen ja Connaught Stationin Pyrinnön C. Kolarin, Jehun Laineen ja Kisan Suutarisen välillä. C. Kolari edustaa Pohjois-Ontarion mestarimenijöitä, joten meillä on syytä tutustua häneen. Osanottajia tulee ehkä vielä lisäksi muitakin joita ei tässä ole mainittu, joten saamme nähdä komean kilpailijaparven taasen lauantaina ja sunnuntaina. Pitäkää mielessänne ja saapukaa joukolla seuraamaan näitä suurkilpailuja, jotka ovat samalla tämän kesän viimeiset Creightossa, Yrityksen järjestäminä.

Lauantai-iltana sitten tanssitaan ja sunnuntai-iltana nähdään hauskoista hauskin "Onnellinen Aviomies". Se menettää paljon, joka jättää nämä näkemättä. Vielä siis viimeinen varotus.

Toitottaja.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:

Consulate General of Finland,
Room 918

118 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — D. J. Cable, 40 King St., St. John, N. B. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — G. W. Törnroos 551 Howe St., Vancouver, B. C. — H. P. Albert Hermanson, 470 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L, Copper Cliff, Ont.

Parturiliikkeeni

sijaitsee

7 Durham Street. — Sudbury, Ont.

Naisten työtä tehdään samassa paikassa. IVAR SALO.

SUDBURY, ONT.

Auton maalausta

24 tunnin palvelus

Me teemme vanhasta kaarasta uuden. (MP)

Vastapäätä Vapauden konttoria.

JAMES ROY

Liha- ja Ruokatavarakauppa

71 Cedar St. —— Sudbury, Ont.

Telephone 844. — Box 524.

NIEMI & VALKEAPÄÄ

A. NIEMI,

Tähti kaupan yläkerrassa.

Valokuvaustyötä kaikesta lajista suurennuksia ja raamia.

Tel. 499. — Box 2034. — Sudbury.

The Readers of the Vapaus

Patronize only those concerns that advertise in the Vapaus and encourage their neighbors to do likewise. In this way we support our own concern and also enable it to serve the advertisers for their money's worth.

We have built our organization through co-operation by which means only we can further develop it. For that reason, let us not forget the Vapaus advertisers.

Tri H. KOLJONEN

Phone: Konttori 1588. Koti 1765
Osote: Box 1192, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

Halutaan tietää

Haluaisin saada tietää seuraavien henkilöitten osotteen: John Pakkala ja Kaarl Mäki, kummatkin Isosta Kyröstä, Vaasan läänistä.

Kustaa Suojanen,
Box 303, Copper Cliff, Ont.

Haluaisin tietää missä oleskelee Kustaa Junttila, kotoisin Nivalasta, O. läänistä. Ole hyvä ja kirjoita alla olevalla osoitteella, tai jos hän ei itse satu tätä huomaamaan, jos joku hänen tovereistansa ilmoittaisi hänestä minulle.

Frans Junttila,
Box 69, Sudbury, Ont. (95)

Osuusruokala

Kirkland Laken suomalainen ruokala tarjoo ruokaa aterioittain. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.

FINNISH CLUB
Box 297. Kirkland Lake, Ont.

Täten kutsun kaikkia vieraita,

käydessänne Levackissa, käymään kaupassani sekä jäätelö myymälässäni. Ystävyydellä

W. G. HUGHES

MATKUSTAKAA SUOMEEN

Tahi tuottakaa omaisenne Suomesta

joillakin seuraavien tunnettujen linjojen laivoilla

RUOTSIN AMERIKAN LINJA
SCANDINAVIAN AMERIKAN LINJA
BALTIC AMERICA LINJA
CANADIAN PACIFIC LINJA
WALKOSEN TÄHDEN LINJA
CUNARD LINJA

OSTAKAA PILETTINNE TÄÄLTÄ, niin me autamme Teitä kaikissa matkaa koskevissa asioissa nopeasti ja maksutta. Täältä lähtiessänne saatamme joko junaan tahi laivaan.

PILETTIÄ LÄHETTÄESSÄNNE SUOMEEN, olemme myös valmiit palvelemaan Teitä. Saadessamme tilauksenne lähetämme piletit joko postissa tahi sähköteitse.

KIRJOITTAKAA, ja kyselkää, vastaukset lähetämme mielihyvällä ensipostissa. Jos ilmoitatte milloin saavutten Montrealiin, niin olemme Teitä vastassa asemalla. (P)

Hjalmar Paju

(Pilettikonttori ja Matkustajakoti)

21 OVERDALE AVE., MONTREAL, QUE.

KIVELÄN LEIPURILIIKE

Tarjoaa teille ainoastaan ensiluokan aineista valmistettuja tuotteita. Käyttäkää meidän tuotteita. Linjoille lähetetään.

KIVELÄN LEIPURILIIKE

Puhelin 1618 N. —— 111 Second St. —— Port Arthur, Ont.

J. N. DESMARAIS

Asianajaja — lakimies — notario

McKEY BUILDING,
Sudbury, Ont.

Dr. H. STITT

Hammaslääkäri.

Sudbury, — — Ontario

Samassa rakennuksessa kuin tri Koljonen

HARVESTERS! 25,000 WANTED

$15.00 TO WINNIPEG

Plus half a cent per mile beyond to all points in Manitoba, Saskatchewan, Alberta,—Edmonton, Tannis, Calgary, MacLeod and East.

RETURNING—Half a cent per mile to Winnipeg, plus $20.00 to destination.

AUG. 30th—From Toronto, Caledon East, Beeton, Meaford, Collingwood, Penetang, Midland, Capreol, and South and East in Ontario, also Stations in Quebec West of St. Andrews and Lachute.

SEPT. 7th—From Stations in Ontario, Toronto, Inglewood Jct. and West and South thereof.

Special Trains for Winnipeg via Canadian National Railways:

From TORONTO (Union Station)—Aug. 30th—12.01 a.m. (Midnight Aug. 29th) 12.30 p.m.; 10.40 p.m. Sept. 7th—2.00 p.m.; 10.40 p.m.

From OTTAWA—Aug. 30th—12.01 a.m. (Midnight Aug. 29th); 12.01 noon.

From PETERBORO—Aug. 30th — 12.01 a.m. (Midnight Aug. 29th) via Lindsay, Blackwater and Atherley.

From WINDSOR—Sept. 7th—12.30 a.m. (Midnight Sept 6th) via Chatham, London, Hamilton and Inglewood.

From PALMERSTON—Sept. 7th — 9.00 a.m. via Guelph, Georgetown and Inglewood.

Through cars from other principal points connecting with above special trains. For details consult local Canadian National Agents

Through Trains—Comfortable Colonist Cars—Special Cars for Women and Children

Travel CANADIAN NATIONAL

CANADIAN PACIFIC SAILINGS

MONTREALISTA

Liverpooliin

Elok. 12, Syysk. 9 ....Montclare
Elok. 19, Syysk. 16 ....Montrose
Elok. 26, Syysk. 23 ....Montcalm
Syysk. 2, Syysk. 30 ....Minnedosa

Belfastiin—Glasgowiin

Elok. 16, Lokak. 6 ....Melita
Syysk. 1, Syysk. 29 ....Metagama

Antwerpeniin

Syysk. 8 ....Melita

QUEBECISTA

Cherbourgiin—Southamptoniin—Antwerpeniin

Elok. 10, *Syysk. 9 ....Montnairn
Elok. 18, *Syysk. 9 ....Montroyal

Antwerpeniin ainoastaan.

Cherbourgiin—Southamptoniin

Elok. 16, Syysk. 7 ....EEmpress of Scotland
Elok. 24, *Syysk. 14 ....Empress of France
Elok. 31, Syysk. 21 .... Empress of Australia

*Käy Hamburissa.

Kysykää paikallisilta asiamiehiltä

L. O. TREMBLAY,
District Pass. Agent
North Bay

Rikas punainen veri pitää teidät

lämpimänä ja terveenä talvella

Nuga-Tone

puhdistaa ja rikastuttaa verenne

Lisää sen kierrosvoimaa, tuottaa hyvän, puhtaan ja voimakkaan veren, mikä pitää teidät hyvin terveenä ja lämpimänä talvella.

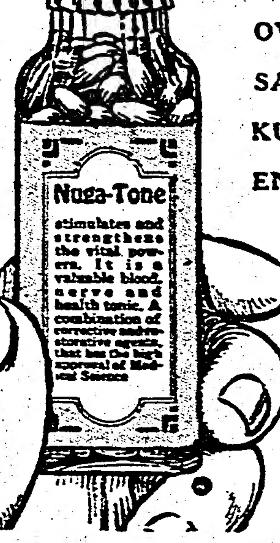

HINNAT OVAT SAMAT KUIN ENNENKIN

$1.00

Suomalainen oppiarvonsa suorittanut myyjä on valmis teitä palvelemaan.

The Sudbury Drug Co.,
Limited.
Corner Elm & Lisgar Sreet

Myytävänä

Maatila myydään halvalla Ware'issä, Lotti 4, Concession 3. Lähempiä tietoja saa allekirjoittaneelta.

Antton Löytty,
Kivikoski, P. O. via Port Arthur, Ont. (94)

Mitä lukuja «Juustoparooni» sisältää

Kirja on nyt saatavana. Hinta 40 senttiä. Tilatkaa kirjakaupastamme. Novelli jakaantuu seuraviin lukuihin:

Sheriffi saa vieraan; tehtailija Williams kiusaa klubin jäsenistöä; illalla tavataan Henderson hyvässä pätkässä ja toimitetaan hänen suhteensa kuulustelu.

Hätä ajaa majurin klubiin; toimittaja Carlson hämmästyttää tehtailijaa uutisellaan.

Päivän hommat: Smith ajetaan pois, "professori" saa työtä.

Hendersonin perhe saa apua.

Työmies Smith politikoi; samoin Williams; Stevens karkaa; illalla tavataan Hendersonin tytär ja eräs varjo.

Vaalihommat; tehtailija valvoo julkista sanaa; Hendersonin vaimon hautaussaatto.

"Vaalivoitto"; vihamiehet sopivat; tehtailijan tytär palaa; Jimi Hendersonin tytär hämmästyttää tehtailijaa.

Bratt saa lähtöpassin.

Mestari Beldo.

Tehtailija laatii lakia; tervaristi palaa osuuskaupan edessä; Andrewsin hihassa on tervaa.

Maaseutu pohtii.

Nuori sielu.

Uusi ja vanha maailma

Tilatkaa osotteella:

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
Box 69, SUDBURY, ONTARIO

CITY GROCERY

(Entinen Smiley Grocery)

Jättäkää tilauksenne meille ja kokeilkaa liikettämme, vakuutamme ensiluokkaisella tavaralla ja hyvällä kohtelulla saavuttavan suosionne.

86 South Cumberand Street, Port Arthur, Ont.

MATTILA & HIETANEN, omist.

THE REAL BAKE SHOP

Omistajat E. ja U. KAIHO.

— Valmistaa —

KOVAA LEIPÄÄ, KORPPUJA JA KAIKENLAISIA LEIVOKSIA.

Ulkolähetykset toimitamme joutuin ja huolellisesti.

Box 406
SCHUMACHER, ONTARIO

Keittäjä halutaan

Eagle Cafelaan halutaan toimeensa kykenevä keittäjä. Hakemukset palkkavaatimuksineen on lähetettävä allaolevalla osoitteella: Toimeen on ryhdyttävä heti kutsun saatuaan.

LEONARD ERIKSON,
BOX 1052 (93) SUDBURY, ONTARIO.

Nuga-Tone

Tulokset 20 päivässä tahi rahanne takaisin.

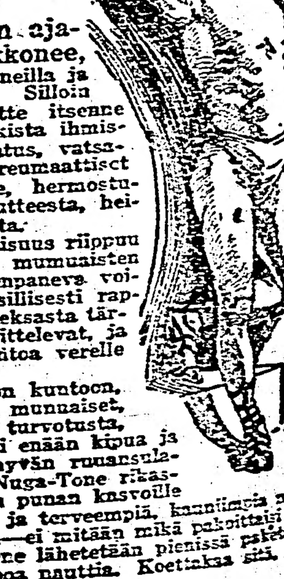

TEKEE RIKKAAN PUNAISEN VEREN, LUJAT, KESTÄVÄT HERMOT, ELINVOIMAISIA MIEHIÄ JA NAISIA.

Kun olette menettäneet terveytenne, kun ajatuksenne tylsistyy ja ruumiinvoimanne heikkonee, kun olette turhaan koettaneet parantautua kiihoitusaineilla ja huumaavilla lääkkeillä, niin koettakaa Nuga-Tonea. Silloin olette ihmeeksenne huomaava, miten pian tunnette itsenne uudeksi ihmiseksi! Yhdeksän kymmenettä osaa kaikista ihmiskunnan vaivoista, kuten huono ruokahalu, ruuansulatus, vatsakaasu ja turpoava vatsa, kova vatsa, maksataudit, reumaattiset säryt, päänkivistys, hermotaudit, elinvoiman puute, hermostuneisuus ja unettomuus johtuvat Hermo-Voiman puutteesta, heikosta, vesimäisestä verestä ja huonosta verenkierrosta.

Jokaisen elimen, jokaisen ruumiintoiminnan tehokkaisuus riippuu Hermo-Voimasta. Hermo-Voima on vatsan, maksan, munuaisten ja suoliston, sydämen lyönnin ja verenkierron toimeenpaneva voima. Nuga-Tone on parhain apu hermoille sekä fyysillisesti rappeutuneelle. Miksi? Siksi että se on yhdistelmä kahdeksasta tärkeästä luovasta aineesta, joita parhaat lääkärit suosittelevat, ja on siinä erikoisen runsaasti rautaa ja fosforia—ravintoa verelle ja hermoille.

Nuga-Tone panee maksan toimintaan, saa suoliston kuntoon, niin että ne liikkuvat säännöllisesti. Se eloittaa munuaiset, poistaa myrkylliset liika-aineet. Ei enään kaasua eikä turvotusta, ei pahanhajuista hengitystä eikä tahnaista kieltä! Ei enään kipua ja särkyä! Nuga-Tone antaa ihmeellisen ruokahalun, hyvän ruuansulatuksen, lujat hermot ja sikeän, voimistavan unen. Nuga-Tone rikastuttaa veren, parantaa verenkierron, antaa terveyden punan kasvoille ja kirkkauden silmille! Se tekee voimakkaita miehiä ja terveempiä, kauniimpia naisia. Nuga-Tone ei sisällä opiumia eikä huumaavia aineita—ei mitään mikä pakoittaisi nauttimaan kauemmin kuin on tarpeellista. Nuga-Tone lähetetään pienissä paketeissa. Se on sokerilla päällystettyä, hyvänmakuista ja helppoa nauttia. Koettakaa sitä, ja te tulette esittämään sitä tuttavillennekin.

MEIDÄN EHDOTON TAKUUMME: Nuga-Tonen hinta on yksi ($1.00) dollari pullolta. Jokainen pullo sisältää yhdeksänkymmentä (90) pilleriä, kokonaisen kuukauden tarpeen. Myydään kuusi pulloa, kuuden kuukauden tarve, viidellä ($5.00) dollarilla. Nauttikaa Nuga-Tonea kaksikymmentä (20) päivää, ja ellette ole tyytyväinen tuloksiin, palauttakaa jälellä olevat laatikon kanssa meille, niin me lähetämme rahanne heti takaisin. Te ette häviä senttiäkään. Me pidämme vahingon.

——KÄYTTÄKÄÄ TÄTÄ KUPONKIA TILATESSANNE——

National Laboratory Fin. 21 — 1018 So. Wabassa St., Chicago, Ill.

Herrat:—Lähetän tässä kirjeessä.............jolla lähettäkää minulle .... pulloa Nuga-Tonea.

Nimi ....

Katu ja numero tahi R. F. D. ....

Kaupunki............................ Valtio.....................